

R A P O R T

O STANIE

GMINY ORNONTOWICE

ZA 2024 ROK

Ornontowice, maj 2025

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Ornontowic!**

2024 – rok inwestycji!

Poprzedni 2024 rok, to dla Gminy Ornontowice spokojny czas, w którym mogliśmy się skupić na dalszym, harmonijnym rozwoju naszej małej Ojczyzny w postaci realizacji kluczowych zadań.

W 2024 roku zakończono najdroższą inwestycję w historii gminnego budżetu tj. budowę infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Centrum, dzięki czemu zwiększono potencjalny stopień skanalizowania Gminy o 24% oraz rozpoczęto budowę infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Północ, co zwiększy ww. stopień o kolejne 8%. Zrealizowano także I etap (stan surowy zamknięty) budowy nowego budynku na potrzeby kultury wraz z salą widowiskową przy ul. Zamkowej. Zakończono lub kontynuowano modernizację i remonty kilkunastu kolejnych odcinków dróg gminnych i powiatowych oraz kontynuowano modernizację drogi wojewódzkiej nr 925 (ul. Bujakowska). Warte podkreślenia są także inne zrealizowane przedsięwzięcia tj.: budowa Pumptracka, modernizacja oświetlenia ulicznego (wymiana ponad 250 punktów z oświetlenia sodowego na typu LED), bieżące udzielanie dotacji proekologicznych do urzędów grzewczych, w tym wymiana „kopciuchów” oraz sukcesywne poszerzanie oferty bezpłatnej komunikacji gminnej.

Powyższe inwestycje nie byłyby możliwe do zrealizowania, gdyby nie kontynuacja polityki skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych, z której jako Wójt Gminy jestem szczególnie dumny. Jednocześnie zdaję sobie sprawę, że przeprowadzone działania wiązały się z niemałą uciążliwością w organizacji ruchu drogowego, dlatego jeszcze raz dziękuję Mieszkańcom i osobom poruszającym się po Ornontowicach za okazane zrozumienie i cierpliwość.

Rok 2024 w Gminie Ornontowice pod względem zrealizowanych inwestycji był naprawdę wyjątkowy, jednak nie tylko skala wykonanych zadań jest szczególna. W dniu 7 kwietnia 2024 r. odbyły się wybory samorządowe, dlatego w tym miejscu pragnę jeszcze raz serdecznie podziękować Mieszkańcom, którzy skorzystali z obywatelskiego przywileju i udali się do urn wyborczych. Dzięki Państwa głosom uzyskałem kolejny kredyt zaufania na kadencję 2024-2029, którego postaram się nie zmarnować i w dalszym ciągu harmonijnie i w sposób zrównoważony rozwijać naszą miejscowość przy pomocy doskonałej grupy współpracowników z Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych oraz przychylności Rady Gminy.

Miło mi również poinformować, że dzięki wielu długotrwałym zabiegom i staraniom, Gmina Ornontowice finalnie uregulowała blisko 26-milionowe zobowiązania wobec górniczej spółki Skarbu Państwa, które ogromnie ciążyły na gminnym budżecie, kończąc ich realizację spłatą w wysokości ponad 6,9 mln zł właśnie w 2024 roku.

Wszystkich zainteresowanych szczegółami działalności Wójta Gminy Ornontowice za 2024 rok, w tym realizacją inwestycji, zadań własnych, polityk, programów, strategii i uchwał Rady Gminy Ornontowice, zachęcam do lektury niniejszego Raportu, który szczegółowo oddaje pełny obraz kondycji naszej małej Ojczyzny.

Z poważaniem

***Wójt Gminy Ornontowice
Marcin Kotyczka***

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
I. Informacje ogólne.....	8
I.1. Położenie	8
I.2. Ludność i bezrobocie.....	8
I.3. Instytucje użyteczności publicznej	8
I.4. Budownictwo	9
II. Realizacja obowiązujących w 2024 roku strategii, programów oraz planów.....	9
II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej.....	9
II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025	9
II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026.....	10
II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2026.....	11
II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.....	11
II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju Gminy.....	12
II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025	12
II.2.2. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2024-2026	12
II.2.3. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2024-2028	13
II.2.4. Gminny Program opieki nad zabytkami	13
II.2.5. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033	14
II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska.....	14
II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	14
II.3.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032	15
II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032	15
II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2024.....	16
II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy	16
II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025.....	16
II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2024 r.....	17
II.4.3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 28 Ustawy o sporcie. ...	18
II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego	18
III. Informacja o działalności organów Gminy.....	19
III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta Gminy.....	19
III.1.1. Rada Gminy Ornontowice	19
III.1.2. Aktywność zarządcza Wójta Gminy	21
III.1.3. Działalność administracyjna.....	22
III.1.4. Wybory.....	22
III.1.5. Rada Seniorów	24
III.2. Struktura organizacyjna w jednostkach gminnych.....	24
III.3. Kontrole i audyty	27
IV. Dane analityczne.....	29
IV.1. Finanse Gminy.....	29
IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów	30

IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych	30
IV.1.3. Zadłużenie i różne rozliczenia.....	31
IV.1.4. Analiza udzielonych dotacji	31
IV.1.5. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska.....	31
IV.1.6. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi	32
IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę	32
IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych.....	33
IV.2. Gospodarka mieniem Gminy.....	33
IV.2.1. Mienie komunalne	33
IV.2.2. Mieszkaniowy zasób Gminy	35
IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych Gminy	35
IV.3.1. Inwestycje i rozwój	35
IV.3.2. Środki zewnętrzne.....	36
IV.4. Infrastruktura techniczna	37
IV.4.1. Sieć wodociągowa	37
IV.4.2. Sieć kanalizacyjna	37
IV.4.3. Sieć gazowa	38
IV.4.4. Sieć ciepłownicza	38
IV.4.5. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe.....	39
IV.4.6. Infrastruktura drogowa	39
IV.4.7. Informatyka	40
IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód.....	40
IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia	40
IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa	41
IV.6. Gospodarka odpadami	42
IV.7. Rolnictwo.....	42
IV.8. Górnictwo.....	43
IV.9. Pomoc społeczna.....	43
IV.10. Oświata – edukacja publiczna	45
IV.10.1. Oświata gminna	45
IV.10.2. Udzielone dofinansowania.....	46
IV.10.3. Stypendia	47
IV.10.4. Oświata powiatowa.....	48
IV.11. Ochrona zdrowia	48
IV.12. Komunikacja publiczna.....	49
IV.12.1. CPK – linie kolejowe	50
IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa	50
IV.14. Kultura i sztuka	51
IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji.....	51
IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna.....	53
IV.15. Sport, turystyka i rekreacja	54
IV.15.1. Infrastruktura sportowa	54
IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa	55
IV.15.3. Nagrody sportowe.....	55
IV.16. Promocja Gminy	56
IV.17. Samorządowe laury „Ornontowickie Bzy”	58
IV.18. Organizacje i stowarzyszenia	59
IV.19. Przedsiębiorczość	59
V. Podsumowanie	60

Wykaz tabel

Tabela 1- Struktura wieku mieszkańców Gminy	8
Tabela 2 - Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w 2024 roku	12
Tabela 3 - Prognozowane zasoby Gminy.....	13
Tabela 4 - Zrealizowane zasoby Gminy w 2024 roku	13
Tabela 5 - Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2024.....	19
Tabela 6 - Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2024-2029	20
Tabela 7 - Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2024 roku	20
Tabela 8 - Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2024 roku	21
Tabela 9 - Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2024	24
Tabela 10 - Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2024	25
Tabela 11 - Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2024	25
Tabela 12 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2024	25
Tabela 13 - Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2024	26
Tabela 14 – Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2024	26
Tabela 15 - Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2024.....	26
Tabela 16 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2024	27
Tabela 17 - Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy Ornontowice.....	27
Tabela 18 - Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Ornontowice	28
Tabela 19 - Wykaz audytów zewnętrznych	28
Tabela 20 - Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych	28
Tabela 21 - Zestawienie dochodów i wydatków oraz przychodów budżetu Gminy Ornontowice	30
Tabela 22 - Wydatki majątkowe według działów.....	30
Tabela 23 - Wykaz zobowiązań Gminy.....	31
Tabela 24 - Dochody i wydatki na oświatę w 2024 roku.....	32
Tabela 25 - Najważniejsze nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice	34
Tabela 26 - Mienie komunalne Gminy Ornontowice	34
Tabela 27 - Nieruchomości nabyte w 2024 roku	34
Tabela 28 - Nieruchomości zbyte w 2024 roku.....	34
Tabela 29 - Wybrane inwestycje gminne ukończone w 2024 roku.....	35
Tabela 30 - Wybrane inwestycje i zadania ukończone w 2024 roku przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych.....	36
Tabela 31 - Wybrane inwestycje i zadania w trakcie realizacji w 2024 roku przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych.....	37
Tabela 32 - Infrastruktura gazowa na terenie Gminy.....	38
Tabela 33 - Drogi publiczne w Gminie	39
Tabela 34 - Wyniki egzaminu ósmoklasisty.....	45
Tabela 35 - Wydarzenia i inne informacje z życia ZS-P.....	45
Tabela 36 – Stypendia w roku szkolnym 2023/2024.....	48
Tabela 37 – ARTeria – cykliczne zajęcia stałe	52
Tabela 38 – Wydarzenia i imprezy kulturalno-sportowe w 2024 roku	56
Tabela 39 – Patronat Honorowy Wójta Gminy Ornontowice	58

Wykaz skrótów

UG – Urząd Gminy Ornontowice
 RG – Rada Gminy Ornontowice
 USC – Urząd Stanu Cywilnego
 WO – Wydział Organizacyjny
 WFiB – Wydział Finansowy i Budżetu
 WRiI – Wydział Rozwoju i Inwestycji
 WSiGO – Wydział Środowiska i Gospodarki Odpadami

RK – Referat Komunalny
RZP – Referat Zamówień Publicznych
RPiI – Referat Promocji i Informacji
RGN – Referat Gospodarki Nieruchomościami
ARTeria – ARTeria Centrum Kultury i Promocji
GBP – Gminna Biblioteka Publiczna
GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
GOZ – Gminny Ośrodek Zdrowia
ZGKiW – Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej
ZS-P – Zespół Szkolno-Przedszkolny
ZUP dla JO – Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych
OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

Wprowadzenie

Obowiązek sporządzania Raportu o stanie gminy został wprowadzony ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw, w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, poprzez dodanie art. 28aa w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z brzmieniem art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, Raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności organu wykonawczego gminy w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Ustawa przyznaje w tym miejscu organowi stanowiącemu możliwość swobodnego ustalenia struktury Raportu i informacji, jakie powinny lub mogą w nim się znaleźć.

Raport o stanie gminy rozpatruje organ stanowiący gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu gminy. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności, a następnie przeprowadza się głosowanie nad udzieleniem wójtowi gminy wotum zaufania.

Niniejszy Raport o stanie Gminy Ornontowice za 2024 rok jest zestawieniem najważniejszych danych o lokalnym samorządzie - to kompendium wiedzy o sytuacji w Gminie, które zostało przygotowane na podstawie twardych i miękkich danych, obrazuje fakty przedstawione w czytelny sposób, tak aby to czytelnik mógł wyrobić sobie własną opinię o stanie Gminy. Raport to sprawozdanie z pracy samorządowej administracji publicznej, której zadania są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę, po sport i rekreację.

Tegoroczny Raport tradycyjnie składa się z pięciu zasadniczych części: I część zawiera informacje ogólne o Gminie Ornontowice, II część zawiera syntetyczny opis realizacji obowiązujących w 2024 roku strategii, programów oraz planów, III część to zagadnienia związane z aktywnością regulacyjną organów Gminy, IV część zawiera dane analityczne o poszczególnych obszarach działalności Gminy, obrazuje pracę Urzędu Gminy Ornontowice, przy pomocy którego wójt gminy wykonuje swoje zadania oraz prezentuje funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych, realizujących zadania własne Gminy oraz zlecone, zaś V część stanowi podsumowanie Raportu.

I. Informacje ogólne

I.1. Położenie

Gmina Ornontowice jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa śląskiego, na południowy-zachód od stolicy regionu – Katowic. Gmina składa się z jednej miejscowości, nie posiada sołectw. Administracyjnie Gmina Ornontowice przynależy do powiatu mikołowskiego, organizacyjnie do Subregionu Centralnego - Podregion Tyski. Odległość od głównych ośrodków miejskich regionu (Katowice, Mikołów, Tychy, Gliwice, Rybnik) nie przekracza 25 km. Gmina jest dogodnie skomunikowana z siecią autostrad A1 (ok. 3 km – węzeł Dębieńsko i ok. 10 km – węzeł Knurów) i A4 (ok. 10 km - węzeł Zabrze Południe).

Gmina Ornontowice zajmuje powierzchnię 15 km² i jako najmniejsza gmina powiatu mikołowskiego stanowi 6,4% powierzchni powiatu oraz 0,12% powierzchni województwa śląskiego. Gmina Ornontowice graniczy:

- od południa z Miastem Orzesze,
- od wschodu z Miastem Mikołów,
- od północy i północnego wschodu z Gminą Gierałtowice (powiat gliwicki),
- od zachodu z Gminą i Miastem Czerwionka-Leszczyny (powiat rybnicki).

I.2. Ludność i bezrobocie

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. liczba ludności gminy wynosiła 6002 osoby. W 2024 roku odnotowano 51 urodzeń i 57 zgonów, co daje ujemny (-6) przyrost naturalny. Poniżej przedstawiono strukturę wieku ludności:

Tabela 1- Struktura wieku mieszkańców Gminy

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem
0-12	482	470	952
13-20	281	282	563
21-40	774	768	1 542
41-64	965	1 045	2 010
65 i więcej	392	543	935
ogólnie	2 894	3 108	6 002

Bezrobocie w gminie ogółem: 43 osoby bezrobotne, liczba ta zmalała w stosunku do roku 2023 o 5 osób (było 48), w tym 26 kobiet (stan na dzień 31.12.2024 r.).

I.3. Instytucje użyteczności publicznej

Jednostki organizacyjne Gminy Ornontowice:

- ARTeria Centrum Kultury i Promocji
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminny Ośrodek Zdrowia
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej
- Zespół Szkolno-Przedszkolny
- Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych

Inne podmioty działające na terenie Gminy Ornontowice:

- Ochotnicza Straż Pożarna
- Żłobek "Minionkowo
- Katolickie Przedszkole Niepubliczne Sióstr Służebniczek NMP NP im. Aniołów Stróżów
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych
- Rzymskokatolicka Parafia pw. Św. Michała Archanioła

I.4. Budownictwo

Na terenie Gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i dwurodzinna (gospodarstwa domowe wielopokoleniowe) wraz z intensywnym wzrostem budownictwa rezydencjonalnego oraz zabudowy osiedlowej szeregowej. Na terenie gminy znajdują się także osiedla zabudowy wielorodzinnej – ulice Akacyjowa, Grabowa, Orzeska, Żabik. Według stanu na 2024 rok ilość budynków mieszkalnych, które mają nadany numer porządkowy wynosi 1593, zaś ilość mieszkań w zasobie wielorodzinnym 577.

II. Realizacja obowiązujących w 2024 roku strategii, programów oraz planów

Rolą gminy w zakresie realizacji założonych zadań jest podejmowanie – za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb – działań zmierzających do niwelowania różnic w procesie zaspokajania potrzeb mieszkańców. Raport ilustruje ogół zidentyfikowanych przedsięwzięć realizowanych w Gminie Ornontowice w roku 2024. Jego celem jest określenie stopnia wykonania przyjętych i realizowanych celów strategicznych. Jego funkcja sprowadza się do uzyskania odpowiedzi na pytania: czy strategie i programy skutkują pozytywnymi zmianami? Czy dokonano właściwego doboru działań? Daje również obraz sprawności działania podmiotów zaangażowanych w realizację poniższych dokumentów.

II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej

Poniżej zaprezentowano główne cele strategiczne poszczególnych dokumentów. Uzupełnieniem działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są informacje przedstawione w części IV niniejszego Raportu.

II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025

Strategia przyjęta Uchwałą Nr XVIII/134/16 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2016 r. jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, w szczególności osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z zapisami Strategii jej monitorowanie odbywa się w cyklach rocznych, a odpowiedzialnym za przygotowanie sprawozdania jest Zespół ds. Opracowania monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025. W Strategii wyznaczono działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych, występujących zarówno obecnie, jak i w najbliższych latach. Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:
 - wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - zapewnienie osobom zagrożonym procesem pauperyzacji bezpieczeństwa socjalnego,
 - pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:
 - wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
 - pomoc rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia,
 - wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:
 - usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.
4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:
 - zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
 - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:
 - przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:
 - wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
 - wyzwalanie aktywności obywatelskiej,
 - wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z obszarów polityki społecznej.

II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Adresatami są rodziny wychowujące dzieci, które są niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, a także rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny było prowadzone przez asystenta rodziny w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami, za ich zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. zatrudniał na umowę o pracę asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie 16 rodzin (w tym 31 dzieci).

W ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej działa placówka wsparcia dziennego – Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza, która w 2024 r. objęła wsparciem łącznie 34 dzieci. Celem Świetlicy jest podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i korekcyjnych, rozwój zainteresowań, wzmacnianie prawidłowych wzorców i relacji społecznych oraz uzupełnianie braków edukacyjnych. Świetlica zapewnia także dla podopiecznych posiłki. W wakacje letnie 8 dzieci uczestniczyło w koloniach profilaktycznych w Darłowie. W 2024 r. w placówce wykonano: remont oświetlenia i instalacji elektrycznej, malowanie korytarza, łazienki i aneksu kuchennego, montaż mebli kuchennych oraz sprzętu AGD, montaż nowego wyposażenia łazienkowego – szafa pod zabudowę oraz umywalka wraz z szafką.

II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2026

Program został przyjęty Uchwałą Nr LXIV/543/24 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 stycznia 2024 r. zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Ornontowice. Działania w ramach jego realizacji podejmowane są na wielu płaszczyznach przez instytucje i organizacje wyznaczone do realizacji zadań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób jej doznających.

Realizację Programu nadzoruje i koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powoływany zarządzeniem Wójta Gminy Ornontowice. Zadaniem Zespołu jest stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych lub uwikłanych w przemoc, a także nadzorowanie realizowanej procedury Niebieskiej Karty, którą bezpośrednio prowadzą grupy diagnostyczno-pomocowe.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji oraz sądu. W 2024 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu. System przeciwdziałania przemocy polega przede wszystkim na prowadzeniu procedur Niebieskiej Karty. W 2024 r. założono 6 Niebieskich Kart. Ogółem w okresie sprawozdawczym procedurą Niebieskiej Karty objęto 16 rodzin.

II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024

Program został przyjęty Uchwałą Nr XLII/343/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 marca 2022 r. Program obejmuje działania podejmowane w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, profilaktykę uzależnień behawioralnych oraz przemocy. Środki na realizację zadań wynikających z Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ze środków własnych Gminy oraz z programów rządowych.

W 2024 r. w ramach Programu podjęto m.in. niżej wymienione działania:

- finansowanie placówki wsparcia dziennego - Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej. W roku 2024 r. na działalność Świetlicy przeznaczono kwotę: 137 092,11 zł,
- dofinansowanie organizacji pożytku publicznego, tj. Klubu Abstynenta „Powrót” w Mikołowie oraz Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”, oferujących w swoim zakresie pomoc psychologiczną, terapeutyczną i rehabilitacyjną. Koszt dotacji: 6 500,00 zł,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2024 r. odbyło się 5 posiedzeń. Komisja prowadzi postępowania o skierowanie osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe. Do Komisji skierowano 4 wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Ogółem w 2024 r. Komisja prowadziła postępowania wobec 13 osób. Koszt działań Komisji (posiedzenia komisji, badania biegłych w przedmiocie uzależnienia, wnioski do sądu) wyniósł: 4 668,92 zł,
- działalność Punktu Konsultacyjnego (konsultacje świadczone w Gminnym Ośrodku Zdrowia) świadczącego pomoc dla osób uzależnionych, członków ich rodzin, osób doznających i stosujących przemoc, a także osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Dyżury pełniło 3 specjalistów (terapeuta rodziny, psycholog i pedagog). Łącznie udzielono 52 konsultacji dla 16 osób. Koszt wyniósł: 6 070,00 zł,
- przeprowadzenie prelekcji dla rodziców oraz zajęć profilaktycznych dla uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym. Koszt wyniósł: 5 530,00 zł.

II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju Gminy

Poniżej scharakteryzowano monitoring realizacji wskaźników kluczowych dokumentów strategicznych i programowych traktujących o głównych nurtach rozwojowych gminy. Uzupełnieniem poniższych informacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025

Strategia jest pokłosiem „Zintegrowanej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem planu operacyjnego na lata 2018-2025”, opracowanej w ramach projektu pn. „Jednolita Strategia Terytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014.

Zarządzeniem Wójta Gminy Ornontowice z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie opracowania projektu aktualizacji strategii rozwoju Gminy Ornontowice określono hasło, wizję, misję oraz kierunki działań i 65 przedsięwzięć inwestycyjno-rozwojowych Gminy, celem ich aktualizacji w „Strategii Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025” oraz przygotowaniem do ich wdrożenia na etapie tworzenia „Strategii Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2026-2035”.

II.2.2. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2024-2026

Plan określa główne kierunki działań związanych z gospodarowaniem mieniem Gminy. Zawiera wskazanie, które nieruchomości w latach 2024-2026 są przedmiotem działań Gminy związanych z nabyciem nieruchomości do zasobu lub zbyciem nieruchomości z zasobu.

W 2024 r. podjęto działania, które pozwoliły Gminie Ornontowice na częściowe zrealizowanie zapisanych w Planie zadań z zakresu gospodarowania mieniem Gminy.

Tabela 2 - Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w 2024 roku

Prognozowana liczba [szt.]		Liczba nieruchomości względem których podjęto działania (i zakończono wynikiem pozytywnym) w 2024 [szt.]	Prognozowany dochód z Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2024-2026 [zł]		Wykonany w 2024 dochód [zł]
nieruchomości gruntowe przeznaczone do sprzedaży	4	4	Sprzedaż nieruchomości gruntowych	215 425,00	198 855,72
nieruchomości lokalowe (mieszkania) przeznaczone do sprzedaży	2	0	sprzedaż nieruchomości lokalowych (mieszkań)		
nieruchomości przeznaczone do oddania w dzierżawę	37	37	oddanie nieruchomości w dzierżawę	179 085,36	258 194,12
nieruchomości przeznaczone do oddania w najem	68	68	oddanie nieruchomości w najem		
nieruchomości przeznaczone do	0	0	użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd oraz z tytułu	2 372,41	2 715,17

oddania w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd			przekształcenia użytkowania wieczystego		
---	--	--	---	--	--

II.2.3. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2024-2028

Program przyjęty 25 stycznia 2024 r. określa podstawowe zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice, tworząc warunki do racjonalnego gospodarowania i zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty mieszkaniowej.

Tabela 3 - Prognozowane zasoby Gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice w poszczególnych latach	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2024	63	7
2025	63	7
2026	63	7
2027	63	7
2028	62	7

Tabela 4 - Zrealizowane zasoby Gminy w 2024 roku

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2024	63	6

II.2.4. Gminny Program opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków wójt sporządza gminny program opieki nad zabytkami. Program ma m. in. na celu uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków. Gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Program opieki nad zabytkami wraz z Gminną Ewidencją Zabytków (GEZ) przygotowany został w ramach projektu „J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny Powiatu Mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, jako założeń do wymaganych prawem dokumentów. GEZ i Program, zgodnie z opinią Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wymagały uzupełnienia.

Gminna Ewidencja Zabytków (stanowiąca zbiór kart adresowych) została przyjęta w 2021 r., natomiast w 2022 r. po otrzymaniu opinii Konserwatora Zarządzeniem Wójt Gminy dokonał aktualizacji Ewidencji włączając do zbioru sześć dodatkowych obiektów zabytkowych. Gmina przystąpi do prac związanych z korektą Programu opieki nad zabytkami, który ostatecznie przedłożony będzie do zatwierdzenia Radzie Gminy.

II.2.5. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033

Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zgodnie z art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, została przyjęta Uchwałą Nr XXXVII/294/21 Rady Gminy z dnia 18.11.2021 r.

Zgodnie z założeniami Planu monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach 3-letnich (po każdej aktualizacji). Odpowiedzialnym za przygotowanie Raportu z monitoringu jest ustanowiona przez Wójta Gminy Ornontowice jednostka organizacyjna i wyznaczona osoba odpowiedzialna za zarządzanie Gospodarką Energetyczną Gminy. W strukturach Gminy Ornontowice brak takowej komórki/osoby, a działania związane z monitoringiem są rozproszone pomiędzy Wydziałem Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej.

Treść Planu wskazuje obszary monitoringu obejmujące 3 zasadnicze grupy:

- wskaźniki realizacji dla systemu elektroenergetycznego,
- wskaźniki realizacji dla systemu ciepłowniczego,
- wskaźniki realizacji dla systemu gazowego.

II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska

Poniżej przytoczono katalog dokumentów strategicznych i programowych funkcjonujących w Gminie w roku 2024 w obszarze szeroko pojętej ochrony środowiska. Dopełnieniem informacji o ich wdrażaniu i realizacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych. Dokument ten jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy, wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

W 2021 r. opracowany został Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ornontowice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, przyjęty Uchwałą Nr XXX/256/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 maja 2021 r.

W ramach obowiązującego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ornontowice w 2024 r. podjęte zostały m. in. działania tj.:

- przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych 5 dębów szypułkowych stanowiących pomniki przyrody,
- nasadzenie 23 drzew na terenach gminnych,
- udzielenie dotacji do zakupu i montażu przydomowych oczyszczalni ścieków - 19 oczyszczalni na łączną kwotę dotacji: 72 204,00 zł,
- udzielenie dotacji do wymiany źródeł ciepła - 29 urządzeń grzewczych na łączną kwotę dotacji: 99 344,48 zł,
- obchody Dnia Ziemi - przeprowadzenie w dniach 20-27 kwietnia 2024 r. społecznej akcji Trashchallenge, której celem było sprzątanie zaśmieconych terenów Gminy Ornontowice,
- usunięcie z terenu Gminy ponad 14 ton odpadów azbestowych,

- wyposażenie 20 nieruchomości w przydomowy kompostownik w ramach akcji „Kompostujesz? Zyskujesz!”,
- przeprowadzenie wieloetapowej kampanii dotyczącej ochrony powietrza pn. „W naszych rękach błękit naszego nieba”,
- przeprowadzenie łącznie 61 kontroli urządzeń grzewczych w zakresie przestrzegania zapisów „uchwały antysmogowej” i zakazu spalania odpadów,
- zrealizowanie działań kontrolnych w zakresie gospodarki ściekowej w ramach realizacji obowiązku nałożonego na Wójta Gminy nowelizacją Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj. skontrolowanie 241 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- przeprowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących ochrony powietrza oraz prawidłowej gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych.

II.3.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032

W 2021 r. Rada Powiatu Mikołowskiego podjęła Uchwałę Nr XXVI/172/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032, którego celem jest realizacja polityki ochrony środowiska na poziomie powiatu mikołowskiego, w skład którego wchodzi Gmina Ornontowice.

II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032

Dokumentem wyjściowym do sporządzenia Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032 było, wykonane w 2006 r., opracowanie pn. „Gmina Ornontowice - inwentaryzacja budynków zawierających azbest jako materiał budowlany”.

Działania podjęte w 2024 r.:

- coroczna informacja skierowana do użytkowników azbestu o obowiązku złożenia Wójtowi Gminy (do dnia 31 stycznia) informacji o wyrobach zawierających azbest,
- bieżąca aktualizacja danych w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii. Aktualizacja danych w Bazie odbywa się na podstawie informacji uzyskanych od użytkowników azbestu oraz realizowanych prac związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych przez Gminę,
- w 2024 r. Gmina zrealizowała zadanie pn. „Usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice w 2024 r.”. W ramach zadania usunięto wyroby azbestowe z 12 nieruchomości, których właściciele zadeklarowali wcześniej chęć ich usunięcia. W wyniku prac przeprowadzonych przez firmę AzbestPol unieszkodliwieniu poddano 14,48 tony odpadów azbestowych, z czego 3,02 tony stanowiły odpady magazynowane na terenie nieruchomości mieszkańców, a pozostałe 11,46 tony zostało zdemontowane z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Całkowity koszt zadania wyniósł 15 115,68 zł, przy czym kwota 4 211,20 zł stanowiła dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Pozostałe koszty pokryła Gmina ze środków własnych.

Na terenie Gminy Ornontowice, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., wykorzystywanych jest jeszcze 24,945 ton azbestu na 17 posesjach mieszkańców (pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych).

II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2024

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin zgodnie z art. 11 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Rada Gminy Ornontowice wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Projekt „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2024” został wysłany do zaopiniowania:

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Tychach
- Kołu Łowieckiemu „Szarak” z Knurowa
- Kołu Łowieckiemu „BÓR” z Rudy Śląskiej
- Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami „FAUNA” z Rudy Śląskiej
- Stowarzyszeniu Przyjaciół Zwierząt Powiatu Mikołowskiego „Pro Animali” z Łazisk Górnych

Łączny koszt realizacji Programu w 2024 r. wyniósł 19 576,00 zł.

W celu zminimalizowania kosztów i tym samym bezdomności zwierząt, regularnie zamieszczano na stronie internetowej zdjęcia bezdomnych psów lub kotów, które trafiają do schroniska, aby właściciel mógł odnaleźć swoje zwierzę. Gmina także zleca sterylizację kotów wolno żyjących. Działanie to ma na celu ograniczenie populacji kotów wolno żyjących. Ponadto Gmina Ornontowice wprowadziła bezpłatne czipowanie zwierząt właścicielskich (psa lub kota). W 2024 r. zlecono 18 sterylizacji kotów wolno żyjących, natomiast z akcji bezpłatnego czipowania nie skorzystał żaden mieszkaniec. Gmina przekazuje karmę mieszkańcom opiekującymi się kotami wolno żyjącymi po uprzednim wydaniu na wniosek mieszkańca Legitymacji Społecznego Opiekuna Kotów Wolno żyjących. W 2024 r. wydano 1 legitymację, karmę zakupiono na kwotę 2 000,00 zł.

II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy

II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025

Pakiet dokumentów opracowanego w ramach projektu partnerskiego "J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST". Liderem projektu było Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

W ramach projektu powstały następujące dokumenty:

1. Podstrategia Promowania zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych na lata 2016–2025 wraz z pełnobrażową dokumentacją projektową i studium wykonalności dla kluczowej inwestycji pn. „Przebudowa ciągu drogowego Nr 5314S Powiat Mikołowski” w obszarze funkcjonalnym Powiatu Mikołowskiego.
2. Podstrategia Informatyzacji obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
3. Podstrategia ds. Lokalnego rynku pracy, wspierania zatrudnienia i mobilności pracowników wraz z przygotowaniem Planu operacyjnego na lata 2016–2025.
4. Podstrategia Wzmacniania potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej na lata 2016-2025 obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego.

5. Podstrategia Promocji obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu operacyjnego na lata 2016-2025 (w tym Strategii Marki powiatu mikołowskiego).
6. Podstrategia Rozwiązywania problemów demograficznych (dostosowanie oferty samorządów do cyklu życia człowieka, projekty na rzecz dzieci i młodzieży, osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, rozwój usług z zakresu edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i rekreacji) obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu operacyjnego na lata 2016-2025.
7. Podstrategia Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu operacyjnego na lata 2016-2025.
8. Podstrategia Kształtowania przestrzeni publicznej (w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych i działania na rzecz rozwoju przestrzeni publicznych służących wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych oraz opieki nad zabytkami) na lata 2016-2025 wraz z Planem operacyjnym.
9. Podstrategia Ochrony środowiska naturalnego i wspierania efektywności wykorzystania zasobów na lata 2016-2032.
10. Zintegrowana strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego na lata 2017-2025.

Wszystkie ww. dokumenty stanowią dowód i potwierdzają wolę współpracy władarzy gmin powiatu mikołowskiego na gruncie wielokierunkowych działań infrastrukturalnych i społecznych inicjowanych na obszarze funkcjonalnym powiatu.

II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2024 r.

Program Współpracy jest jedną z form kształtowania idei samorządności, opartej na zasadzie suwerenności stron, partnerstwa, pomocniczości, odpowiedzialności i jawności działania.

Formą współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi w 2024 r. było ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, a następnie udzielanie dotacji. Dwie organizacje pozarządowe złożyły w 2024 r. ofertę w trybie pozakonkursowym (z pominięciem kwalifikacji) na tzw. „małe granty”. W skład Komisji Konkursowych powoływanych na mocy Zarządzenia Wójta Gminy wchodził przedstawiciel Wójta Gminy, nikt z przedstawicieli organizacji nie został zgłoszony.

Oferty złożone w trybie pozakonkursowym – tzw. „mały grant”:

1. Zadanie publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia: oferta złożona przez Fundację Brajłówka z siedzibą w Łaziskach Górnych. Tytuł: „XXIII Integracyjny Rajd Rowerowy DUET 2024”. Umowa dotacji nr RUD.032.061.2024 z dnia 28.06.2024 r., kwota dotacji: 8 000,00 zł.
2. Zadanie publiczne z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego: oferta złożona przez Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy z siedzibą w Ornontowicach. Tytuł zadania „Chrońmy pszczoły i inne zapylacze”. Umowa dotacji nr RUD.032.038.2024 z dnia 27.03.2024 r., kwota dotacji: 3 000,00 zł.
3. Zadanie publiczne z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego: oferta złożona przez Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy z siedzibą w Ornontowicach. Tytuł zadania „105 lat pszczelarstwa w Ornontowicach”. Umowa dotacji nr RUD.032.072.2024 z dnia 30.09.2024 r., kwota dotacji: 5 000,00 zł.

W ramach otwartych konkursów ofert na 2024 r. ogłoszono 3 konkursy:

1. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2024 r. - zawarto 1 umowę na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „Teatr Naumiony w Gminie Ornontowice”. Zleceniobiorca: Fundacja Szafa Gra, kwota dotacji: 100 000,00 zł.

2. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w 2024 r. – zawarto 2 umowy: (1) „Klub Abstynenta Powrót: Powrót po życie”. Kwota dotacji: 3 000,00 zł. Zleceniobiorca: Stowarzyszenie Klub Abstynenta „POWRÓT”; (2) „Realizacja zadań publicznych Gminy Ornontowice poprzez świadczenie dla mieszkańców Ornontowic pomocy psychospołecznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej w zakresie uzależnień i patologii społecznych”. Kwota dotacji: 3 500,00 zł, Zleceniobiorca: Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „ZMIANA”.
3. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu pomocy społecznej w 2024 r. – zawarto 1 umowę na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: "Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin. Pomoc najuboższym". Kwota dotacji: 4 676,00 zł, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie im. Franciszka Stuska w Orzeszu.

II.4.3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 28 Ustawy o sporcie.

W ramach otwartego konkursu projektów na zadania publiczne Gminy Ornontowice w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice w 2024 r., została przyznana dotacja na wsparcie realizacji projektu GKS "GWAREK" Ornontowice pn. "Aktywizacja i rozwój sportu w Gminie Ornontowice" w kwocie 320 000,00 zł.

II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego

Prowadzenie i kształtowanie polityki przestrzennej oraz kreowanie ładu przestrzennego stanowi istotny obszar działania gminy. Podstawowymi aktami polityki przestrzennej są: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa winno od stycznia 2026 roku zostać zastąpione planem ogólnym oraz plan miejscowy, sporządzane na podstawie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W studium określone są wszystkie kluczowe zasady związane z zagospodarowaniem przestrzennym w gminie. To ono stanowi podstawę do dalszych zamierzeń jednostki samorządu terytorialnego na swoim terenie. Założenia studium uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dlatego wprowadzenie w studium określonego ograniczenia lub zakazu skutkuje bezpośrednio na treść mpzp, wykluczając możliwość sporządzenia planu miejscowego, który by te ograniczenia wbrew postanowieniom studium uwzględniał. Także wskazanie konkretnego przeznaczenia terenu w studium ma znaczenie przy uchwalaniu planu.

Do listopada 2024 r. dla obszaru Gminy obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ornontowice przyjęte Uchwałą Nr XLIV/334/09 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 września 2009 r., zmienione Uchwałą Nr XXX/257/17 z dnia 29 marca 2017 r. W dniu 28 listopada 2024 roku Uchwałą NR VIII/56/24 Rada Gminy Ornontowice przyjęła nowe Studium (...) dla obszaru całej Gminy Ornontowice, które zastąpiło wcześniejszy dokument.

Drugi dokument tj. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 listopada 2019 roku, pozycja 7967.

III. Informacja o działalności organów Gminy

III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta Gminy

III.1.1. Rada Gminy Ornontowice

Skład Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2024:

1. Henryk Nieużyła – Przewodniczący Rady Gminy
2. Ryszard Milanowski – Wiceprzewodniczący Rady Gminy
3. Marian Blacha
4. Grzegorz Hawełka
5. Eugeniusz Kaczor
6. Aleksandra Krzemińska
7. Wojciech Kubicki
8. Łukasz Machulik
9. Zbigniew Machulik
10. Grzegorz Pałka
11. Sebastian Spyra
12. Patryk Szwechowicz
13. Katarzyna Walczak
14. Adam Widenka
15. Tadeusz Zientek

7 kwietnia 2024 roku odbyły się wybory samorządowe, w wyniku których został wybrany nowy skład Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2024-2029:

1. Henryk Nieużyła – Przewodniczący Rady Gminy
2. Ryszard Milanowski – Wiceprzewodniczący Rady Gminy
3. Marian Blacha
4. Mirosław Deja
5. Beata Drobny
6. Natalia Kotlorz
7. Łukasz Machulik
8. Zbigniew Machulik
9. Agnieszka Pasternak
10. Alicja Ryt
11. Sebastian Spyra
12. Patryk Szwechowicz
13. Sylwia Woźniak
14. Ryszard Zieliński
15. Tadeusz Zientek

W obu ww. kadencjach Radni pracowali w czterech Komisjach Stałych Rady Gminy Ornontowice.

Tabela 5 - Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2024

Lp.	Nazwa Komisji Stałej Rady Gminy	Skład osobowy
1.	Komisja Rewizyjna	Katarzyna Walczak – Przewodnicząca Komisji Zbigniew Machulik – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Grzegorz Pałka – Członek
2.	Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Zbigniew Machulik – Przewodniczący Komisji Sebastian Spyra – Wiceprzewodniczący Komisji

		Łukasz Machulik – Członek Patrik Szwechowicz – Członek
3.	Komisja Budżetu i Inwestycji	Eugeniusz Kaczor – Przewodniczący Komisji Marian Blacha – Wiceprzewodniczący Komisji Henryk Nieużyła – Członek Patrik Szwechowicz – Członek Tadeusz Zientek – Członek
4.	Komisja Spraw Społecznych	Sebastian Spyra – Przewodniczący Komisji Aleksandra Krzemińska – Wiceprzewodnicząca Komisji Grzegorz Hawełka – Członek Wojciech Kubicki – Członek Ryszard Milanowski – Członek Adam Widenka – Członek

Tabela 6 - Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2024-2029

Lp.	Nazwa Komisji Stałej Rady Gminy	Skład osobowy
1.	Komisja Rewizyjna	Zbigniew Machulik – Przewodniczący Komisji Marian Blacha – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek
2.	Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Sebastian Spyra – Przewodniczący Komisji Sylwia Woźniak – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Agnieszka Pasternak – Członek
3.	Komisja Budżetu i Inwestycji	Beata Drobny – Przewodniczący Komisji Agnieszka Pasternak – Wiceprzewodniczący Komisji Natalia Kotlorz – Członek Henryk Nieużyła – Członek Sylwia Woźniak – Członek Tadeusz Zientek – Członek
4.	Komisja Spraw Społecznych	Patrik Szwechowicz – Przewodniczący Komisji Alicja Ryt – Wiceprzewodnicząca Komisji Mirosław Deja – Członek Ryszard Milanowski – Członek Sebastian Spyra – Członek Ryszard Zieliński – Członek

W 2024 roku, w Kadencji 2018-2024 odbyły się 4 sesje, w tym 1 nadzwyczajna, natomiast w Kadencji 2024-2029 odbyło się 9 sesji, w tym 1 nadzwyczajna.

W 2024 roku Rada Gminy podjęła łącznie 114 uchwał:

- w Kadencji 2018-2024 – 38 uchwał
- w Kadencji 2024-2029 – 76 uchwał

Uchwały były terminowo wysyłane do organów nadzoru prawnego i finansowego. W roku 2024 Wojewoda Śląski wydał 2 rozstrzygnięcia nadzorcze do uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice. Przeprowadzono 25 konsultacji społecznych oraz z organizacjami pozarządowymi projektów uchwał. Poniższa tabela prezentuje statystykę podjętych uchwał wg obszarów tematycznych:

Tabela 7 - Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2024 roku

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
I. Kwestie budżetowo-finansowe	36
II. Kwestie formalno-organizacyjne	17
III. Pozostałe:	
1) edukacja publiczna	2

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
I. Kwestie budżetowo-finansowe	36
2) gospodarka nieruchomościami	21
3) kultura i zabytki	0
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	2
5) ochrona przyrody	3
6) ochrona zdrowia	0
7) pomoc społeczna	5
8) sport i turystyka	2
9) środowisko i infrastruktura	10
10) transport zbiorowy i drogi	0
11) porządek i bezpieczeństwo	1
12) współpraca i promocja	3
13) inne	12
RAZEM:	114

III.1.2. Aktywność zarządcza Wójta Gminy

Zarządzanie procesami oraz personelem Wójt Gminy Ornontowice realizuje poprzez cykliczne spotkania z kadrą zarządzającą podległych komórek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych. W 2024 r. odbyło się 31 posiedzeń Zespołu Kierującego oraz 11 Narad Dyrektorów. Przedmiotem ww. spotkań były kwestie związane z finansami gminy, realizacją inwestycji, mieniem gminy oraz bieżącą działalnością podległych komórek i jednostek organizacyjnych.

Zespół Kierujący składa się z 10 członków:

1. Wójt Gminy - Marcin Kotyczka
2. Zastępca Wójta Gminy - Dariusz Spyra
3. Skarbnik Gminy/Naczelnik WFiB - Aleksandra Sewerin
4. Sekretarz Gminy/ Naczelnik WO - Justyna Sittek-Goj
5. Naczelnik WŚiGO - Aleksandra Mendera-Fasuga
6. Kierownik USC - Mirosława Pietrzyba
7. Kierownik RK - Ewa Kurzik
8. Kierownik RPil - Iwona Skrzypczyk
9. Kierownik RGN - Małgorzata Konarska
10. Kierownik RZP - Joanna Grzywok

W 2024 r. Wójt Gminy wydał łącznie 146 zarządzeń.

Tabela 8 - Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2024 roku

Obszar tematyczny	Ilość zarządzeń [szt.]
I. Kwestie budżetowo-finansowe	29
II. Kwestie formalno-organizacyjne	19
III. Pozostałe:	
1) edukacja publiczna	19
2) gospodarka nieruchomościami	11
3) kultura i zabytki	2
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	1
5) ochrona przyrody	9
6) ochrona zdrowia	3
7) pomoc społeczna	5
8) sport i turystyka	19
9) środowisko i infrastruktura	13
10) transport zbiorowy i drogi	1
11) porządek i bezpieczeństwo	1
12) współpraca i promocja	5
13) inne	9

Obszar tematyczny	Ilość zarządzeń [szt.]
I. Kwestie budżetowo-finansowe	29
RAZEM:	146

W 2024 r. Wójt Gminy (lub Zastępca Wójta) odbył 27 spotkań w ramach tzw. indywidualnych przyjęć stron. Wójt Gminy przeprowadził także 12 spotkań z mieszkańcami (3 ogólne i 9 tematycznych), omawiając tematy związane m.in. z finansami gminy, realizacją inwestycji, gospodarką odpadami, gospodarką wodno-ściekową, komunikacją publiczną, ochroną środowiska, gospodarką nieruchomościami oraz działalnością Punktu Konsultacyjnego Czyste Powietrze.

III.1.3. Działalność administracyjna

W Urzędzie Gminy, zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązuje tradycyjny system załatwiania spraw wspomagany narzędziami informatycznymi. Statystyka dokumentów przedstawia się następująco:

- ilość dokumentów wpływających w tradycyjnej formie papierowej – 5 935
- ilość dokumentów wychodzących w tradycyjnej formie papierowej – 4 023
- ilość dokumentów wpływających w formie elektronicznej – 4 160
- ilość dokumentów wychodzących w formie elektronicznej – 2 806

Według rejestrów systemowych w 2024 r.:

- wpłynęło 9 wniosków
- wpłynęło 7 petycji
- wpłynęły 63 wnioski o udostępnienie informacji publicznej,
- zarejestrowano wpływ 10 095 pism
- zarejestrowano wysyłkę 6 829 pism
- wydano 201 decyzji administracyjnych
- zawarto 218 umów
- zawarto 2 porozumienia
- zawarto 80 umów dotacji
- udzielono 582 zamówień publicznych poniżej 130 000 zł
- przeprowadzono 11 postępowań o udzielenie zamówień publicznych powyżej 130 000 zł oraz 1 postępowania unijne.

III.1.4. Wybory

7 kwietnia 2024 r. odbyły się Wybory samorządowe. W Gminie Ornontowice lokale wyborcze mieściły się w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. W sumie uprawnionych do głosowania było 4610 wyborców.

1. Wyniki wyborów na Wójta Gminy Ornontowice:

Frekwencja wyniosła 52,99 %. Wyniki:

- Kotyczka Marcin Adam (KWW Obywatelski Komitet Samorządowy) – 1 347 głosów (56,01 %) – kandydat został wybrany
- Zientek Tadeusz Krzysztof (KWW Dla Ornontowic) – 1 058 (43,99 %).

2. Wyniki wyborów do Rady Gminy Ornontowice w poszczególnych okręgach:

Okręg wyborczy nr 1: – Kotlorz Natalia Jadwiga – 106 (62,35 %) - kandydatka uzyskała mandat

– Hawełka Grzegorz Edward – 64 (37,65 %)

Okręg wyborczy nr 2: – Machulik Zbigniew Dariusz – 92 (56,79 %) - kandydat uzyskał mandat

– Drażyk Grzegorz Piotr – 70 (43,21 %)

Okręg wyborczy nr 3: – Woźniak Sylwia Monika – 120 (70,59 %) - kandydatka uzyskała mandat

- Filla Mariusz Robert – 50 (29,41 %)
- Okręg wyborczy nr 4: – Zientek Tadeusz Krzysztof – 109 (53,17 %) - kandydat uzyskał mandat
- Widenka Adam Franciszek – 96 (46,83 %)
- Okręg wyborczy nr 5: – Blacha Marian Wiktor – 117 (63,59 %) - kandydat uzyskał mandat
- Matysek Marta Małgorzata – 67 (36,41 %)
- Okręg wyborczy nr 6: – Nieużyła Henryk Józef – 107 (50,95 %) - kandydat uzyskał mandat
- Chrośnik Sylwia Monika – 103 (49,05 %)
- Okręg wyborczy nr 7: – Drobny Beata Grażyna – 76 (52,41 %) - kandydatka uzyskała mandat
- Kubicki Wojciech Ludwik – 69 (47,59 %)
- Okręg wyborczy nr 8: – Machulik Łukasz Paweł – 102 (52,04 %) - kandydat uzyskał mandat
- Wajszczyk Anna Maria – 94 (47,96 %)
- Okręg wyborczy nr 9: – Pasternak Agnieszka Anna – 38 (60,32 %) - kandydatka uzyskała mandat
- Cygan Anna Teresa – 25 (39,68 %)
- Okręg wyborczy nr 10: – Ryt Alicja Maria – 125 (70,62 %) - kandydatka uzyskała mandat
- Twardoch Łukasz Bogumił – 52 (29,38 %)
- Okręg wyborczy nr 11: – Deja Mirosław Piotr – 101 (57,39 %) - kandydat uzyskał mandat
- Walczak Katarzyna Anna – 75 (42,61 %)
- Okręg wyborczy nr 12: – Zieliński Ryszard Jan – 112 (70,00 %) - kandydat uzyskał mandat
- Pierzga Anna Marianna – 48 (30,00 %)
- Okręg wyborczy nr 13: – Milanowski Ryszard – 49 (61,25 %) - kandydat uzyskał mandat
- Habryka Karolina – 31 (38,75 %)
- Okręg wyborczy nr 14: – Szwechowicz Patryk – 45 (51,14 %) - kandydat uzyskał mandat
- Drózd Przemysław – 43 (48,86 %)
- Okręg wyborczy nr 15: – Spyra Sebastian Marek – 83 (38,43 %) - kandydat uzyskał mandat
- Gajda Sławomir Henryk – 67 (31,02 %)
- Kucza Mateusz Jan – 66 (30,56 %).

W wyniku wyborów mandat Radnego Gminy Ornontowice uzyskało 10 kandydatów z KWW Obywatelski Komitet Samorządowy oraz 5 kandydatów z KWW Dla Ornontowic.

3. Wyniki wyborów do Rady Powiatu Mikołowskiego w Gminie Ornontowice.

Frekwencja wyniosła 52,97%. Wyniki:

- Obywatelski Komitet Samorządowy – 35,25% (844 głosy), w skali Powiatu 19,25% (4 mandaty),
- Prawo i Sprawiedliwość – 25,31% (606 głosów), w skali Powiatu 21,74% (5 mandatów),
- Koalicja Obywatelska – 16,21% (388 głosów), w skali Powiatu 22,71% (5 mandatów),
- Trzecia Droga – 10,66% (255 głosów), w skali Powiatu 13,17% (3 mandaty),
- Konfederacja i BS – 9,18% (220 głosów), w skali Powiatu 6,22% (bez mandatu),
- Forum Samorządowe – 3,39% (81 głosów), w skali Powiatu 16,92% (4 mandaty).

W wyborach do Rady Powiatu, spośród 2393 ważnych głosów w Gminie Ornontowice, najwięcej uzyskała Joanna Sodzawiczny (OKS) – 553 głosy, ale nie uzyskała mandatu.

4. Wyniki wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w Gminie Ornontowice.

Frekwencja wyniosła 52,99%. Wyniki:

- Prawo i Sprawiedliwość – 35,96% (849 głosów), w skali województwa 31,09% (18 mandatów),
- Koalicja Obywatelska – 25,33% (598), w skali województwa 32,41% (20 mandatów),
- Konfederacja i BS – 9,66% (228), w skali województwa 6,86% (bez mandatu),
- Ruch Autonomii Śląska – 8,22% (194), w skali województwa 3,21% (bez mandatu),
- Trzecia Droga – 8,17% (193), w skali województwa 10,62% (5 mandatów),
- Lewica – 3,68% (87), w skali województwa 8,22% (2 mandaty),
- pozostałe 7 komitetów – 8,98% (212), w skali województwa 7,59% (bez mandatu).

W wyborach do Sejmiku Województwa, spośród 2361 ważnych głosów w Gminie Ornontowice, najwięcej uzyskała Julia Kloc-Kondracka (PiS) – 456 głosy, która uzyskała mandat.

9 czerwca 2024 r. odbyły się Wybory do Parlamentu Europejskiego. W Gminie Ornontowice lokale wyborcze mieściły się w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. W sumie uprawnionych do głosowania było 4 591 wyborców. Frekwencja wyniosła 41,67 %.

Wyniki do Parlamentu Europejskiego w Gminie Ornontowice: Prawo i Sprawiedliwość – 45,20% (861 głosów), Koalicja Obywatelska – 29,76% (567), Konfederacja Wolność i Niepodległość – 14,65% (279), Trzecia Droga – 5,93% (113), Lewica – 2,31% (44), Bezpartyjni Samorządowcy – 1,21% (23), pozostałe 4 Komitety – 0,94% (18). W wyborach do Parlamentu Europejskiego, spośród 1905 ważnych głosów w Gminie Ornontowice, najwięcej uzyskał Patryk Jaki (PiS) – 444 głosy, który uzyskał mandat.

III.1.5. Rada Seniorów

Rada Seniorów Gminy Ornontowice została powołana do życia na podstawie Uchwały Nr XLIV/367/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie powołania Rady Seniorów w Gminie Ornontowice oraz nadania jej statutu.

Skład osobowy Rady Seniorów Gminy Ornontowice - kadencja 2022-2026:

- Józef Jasiulek - Przewodniczący Rady Seniorów
- Bożena Wenecka - Wiceprzewodnicząca Rady Seniorów
- Janina Kozioł - Sekretarz Rady Seniorów
- Irena Adamczyk
- Urszula Chlebosz
- Aniela Kolarz
- Mirosław Pastor
- Maria Pawlak
- Danuta Wolnik

Rada Seniorów ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Rolą Rady Seniorów jest reprezentowanie interesów i potrzeb środowiska seniorów wobec władz samorządowych oraz formułowanie opinii dotyczących strategicznych i bieżących planów rozwoju Gminy. Ponadto działalność Rady Seniorów w Gminie Ornontowice będzie wsparciem aktywnego rozwoju i uczestnictwa osób starszych w życiu społeczności lokalnych, a tym samym kreowaniem i umacnianiem społeczeństwa obywatelskiego.

W roku 2024 odbyło się 6 posiedzeń Rady Seniorów. 21 września rozpoczął się cykl imprez organizowanych w ramach II Ornontowickiej Senioriady pod hasłem "Aktywni razem". Inicjatorem i organizatorem przy wsparciu Urzędu Gminy i ARTerii CKiP była Rada Seniorów Gminy Ornontowice.

III.2. Struktura organizacyjna w jednostkach gminnych

Gmina Ornontowice zatrudnia w ramach swoich jednostek organizacyjnych 234 pracowników (196,25 etatów) oraz 31 pracowników (19,625 etatów) w Gminnym Ośrodku Zdrowia. Szczegóły zatrudnienia obrazują poniższe tabele (stan na 31.12.2024 r.):

1. URZĄD GMINY ORNONTOWICE

Urząd Gminy zajmuje się bieżącym i nieprzerwanym zaspokajaniem zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia powszechnie dostępnych usług.

Tabela 9 - Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urloпах macierzyńskich)
-----	------------	---------------------------------	--

1.	Wójt	1	1,0
2.	Zastępca Wójta	1	1,0
3.	Skarbnik Gminy	1	1,0
4.	Sekretarz Gminy	1	1,0
5.	Naczelnicy Wydziałów Kierownicy Referatów	6	6,0
6.	Zastępcy Naczelników Wydziałów	2	2,0
7.	Stanowiska urzędnicze/administracja	40 (w tym 5 osób w trakcie dłuższej nieobecności)	33,875
8.	Stanowiska nieurzędnicze pomoc administracyjna	3	3,0
9.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	2	1,5
RAZEM:		57	50,375

2. ARTERIA CENTRUM KULTURY I PROMOCJI

Celem działania ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach jest: kształtowanie kompetencji kulturowych przez aktywne formy udziału, dokumentowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego, wsparcie i organizacja przedsięwzięć kulturalnych oraz grup i organizacji działających na rzecz miejscowości.

Tabela 10 - Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,75
3.	Pracownicy jednostek kultury	3	3,0
RAZEM:		5	4,75

3. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Statutowym celem działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Ornontowicach jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców Gminy Ornontowice oraz uczestniczenie w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Tabela 11 - Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,25
3.	Pracownicy jednostek kultury	1	1,0
RAZEM:		3	2,25

4. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie życia i funkcjonowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także doprowadzenie do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Tabela 12 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
-----	------------	---------------------------------	-------

1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	4	3,75
3.	Pracownik socjalny, asystent rodziny	3	3,0
4.	Wychowawca w placówce wsparcia dziennego	2 (w tym 1 osoba w trakcie dłuższej nieobecności)	0,75
RAZEM:		10	8,50

5. ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ I WODOCIĄGOWEJ

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej realizuje zadania statutowe w zakresie zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną, zbiorowe odprowadzanie ścieków z terenów skanalizowanych jak również utrzymania czystości i porządku na terenach gminnych w zakresie utrzymania zieleni jak i innych prac porządkowych.

Tabela 13 - Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osoby na urlopie macierzyńskim)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	5 (w tym 1 osoba w trakcie dłuższej nieobecności)	3,75
4.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	18	14,75
RAZEM:		25	20,50

6. ZAKŁAD USŁUGOWO-POMOCNICZY DLA JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH

Zadaniem statutowym Zakładu jest żywienie zbiorowe dla uczniów i wychowanków placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ornontowice. Prowadzi również inne usługi żywieniowe zlecone przez jednostki organizacyjne Urzędu Gminy Ornontowice w ramach pomocy socjalno-bytowej.

Tabela 14 – Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	0,5
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	2,5
3.	Stanowiska nierurzędnicze kucharz i pomoc kuchenna	9 (w tym 1 osoba w trakcie dłuższej nieobecności)	7,75
RAZEM:		13	10,75

7. ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W GMINIE ORNONTOWICE

Głównym celem Zespołu jest kształtowanie kompetencji kluczowych, rozwój intelektualny i psychofizyczny wychowanków poprzez wprowadzenie w świat wiedzy naukowej, kultury i sztuki, zdobycie umiejętności swobodnego posługiwania się wiedzą, rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zdolności, kształtowanie postaw patriotycznych i poczucia przynależności do lokalnej wspólnoty, przygotowanie do samodzielnego wyboru kierunku dalszej edukacji oraz aktywnego udziału w życiu społecznym.

Tabela 15 - Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urloпах)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	2	2,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	8 (w tym 1 osoba przebywająca na dłuższym urlopie)	6,175
4.	Nauczyciele	79 (w tym 7 osób przebywających na dłuższych urloпах)	64,40
5.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	31 (w tym 1 osoba przebywająca na dłuższym urlopie)	25,55
RAZEM:		121	99,125

8. GMINNY OŚRODEK ZDROWIA

Ośrodek jest wyspecjalizowanym miejscem do prowadzenia kompleksowej pomocy w wielu dziedzinach: podstawowa opieka zdrowotna, medycyna pracy, pracownia USG, laboratorium oraz gabinety.

Tabela 16 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2024

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora-lekarz	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2	1,5
4.	Lekarze	11 (w tym 3 pediatrów na umowie gabinetowej oraz 1 lekarz na umowie zlecenie)	5,125
5.	Pielęgniarki i położna	8 (w tym 3 pielęgniarki na umowie zlecenie)	5,0
6.	Stanowiska nieurzędnicze rejestracja	5 (w tym 1 osoba na umowie zlecenie)	4,5
7.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	3	1,5
RAZEM:		31	19,625

III.3. Kontrole i audyty

Poniższe tabele prezentują wykazy kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w 2024 r. w Urzędzie Gminy Ornontowice, kontroli dokonanych przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy Ornontowice, przeprowadzonych audytów zewnętrznych oraz kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych Gminy Ornontowice.

Tabela 17 - Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy Ornontowice

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
1.	29.02.2024 - 11.04.2024	Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach	Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej Gminy Ornontowice, wystąpienie pokontrolne z zaleceniami

2.	06.06.2024	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Kontrola zadania poinwestycyjnego „Zielona strefa relaksu”, wynik pozytywny z uwagami
----	------------	--	---

Tabela 18 - Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Ornontowice

Lp.	Data kontroli	Przedmiot kontroli
1.	21.02.2024	Modernizacja dróg gminnych
2.	18.03.2024	Ekopracownia pod chmurką w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach – Centrum Informacji Ekologicznej - Ekosfera
3.	04.06.2024	Kontrola ARTerii - Centrum Kultury i Promocji w zakresie finansów i struktury zatrudnienia.
4.	12.08.2024	Kontrola Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej w zakresie finansów i struktury zatrudnienia.
5.	16.10.2024	Kontrola Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w zakresie finansów i struktury zatrudnienia.
6.	13.11.2024	Kontrola zadania: Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Polnej.

Tabela 19 - Wykaz audytów zewnętrznych

Lp.	Data audytu	Audytork	Cel audytu i wynik
1.	Czerwiec - Listopad 2024	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Prawidłowość udzielania zezwolenia na sprzedaż alkoholu - wynik pozytywny
2.	Czerwiec - Listopad- 2024	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Prawidłowość rozliczenia dotacji celowej udzielonej z budżetu Gminy Ornontowice dla organizacji pozarządowej GKS Gwarek Ornontowice – wynik pozytywny z zastrzeżeniami
3.	Wrzesień – Październik 2024	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury - ARTeria CKiP – wynik pozytywny z zastrzeżeniami

Tabela 20 - Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej			
1.	17.05.2024 22.05.2024	Państwowa Inspekcja Pracy – Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach	Kontrola z zakresu stosowania prawa pracy, legalności zatrudnienia oraz minimalnych stawek godzinowych. Pozytywna z uwagami
Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej			
1.	28.02.2024 02.07.2024 25.07.2024 16.10.2024	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Pobranie próbki wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w punkcie monitoringowym: Ornontowice komora wodociągowa – badanie wody, wynik pozytywny
2.	23.05.2024	Państwowa Straż Pożarna w Mikołowie	Sprawdzenie stanu technicznego sieci p.poż – sieci hydrantowej na terenie Gminy Ornontowice
Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych			

1.	17.05.2024 24.05.2024 28.05.2024	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach	Pierwsza kontrola dotycząca m.in.: kontroli pomieszczeń, terminowości szkoleń, zgłoszeń do ZUS, prowadzenia akt osobowych, regulaminu wynagradzania, pracy, wymiaru czasu pracy. Wystąpienie pokontrolne z zaleceniami.
Zespół Szkolno-Przedszkolny			
1.	04.06.2024 r.	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Ocena stanu sanitarnego szkoły, ocena stanu sanitarnego przedszkola, ocena realizacji wymogów stosowania substancji chemicznych oraz ich mieszanin, ocena przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych; brak zaleceń.
2.	22.08.2024 r.	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2024/2025 oraz gabinetu medycznego pod kątem zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych, brak zaleceń.
3.	01.03.2024 r.	Śląskie Kuratorium Oświaty, Delegatura w Rybniku	Ocena pracy dyrektora szkoły; ocena wyróżniająca.
4.	20.06.2024 r.	Śląskie Kuratorium Oświaty, Delegatura w Rybniku	Prawidłowość wykorzystania podręczników i książek pomocniczych do kształcenia dzieci i uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej; brak zaleceń.
5.	04.10.2024 r.	Śląskie Kuratorium Oświaty, Delegatura w Rybniku	Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zalecenie: wzmocnić nadzór pedagogiczny nad zapewnieniem przez nauczycieli uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz nad przestrzeganiem przez nauczycieli zasad wewnątrzszkolnego oceniania w szczególności nad zapisami dotyczącymi oceny z zachowania.
6.	05.12.2024 r.	Śląskie Kuratorium Oświaty, Delegatura w Rybniku	Zajęcia pokazowe w klasie patronackiej eTwinning.

IV. Dane analityczne

IV.1. Finanse Gminy

Uchwałą Nr LXIII/523/23 Rady Gminy Ornontowice z dnia 13 grudnia 2023 r. uchwalono Budżet Gminy Ornontowice na 2024 r.

Dochody budżetowe na rok 2024 uchwalono w wysokości:	61 536 958,01 zł
dochody bieżące w kwocie	45 283 796,57 zł
dochody majątkowe w kwocie	16 253 161,44 zł

Wydatki budżetowe na rok 2024 uchwalono w wysokości:	75 530 634,43 zł
wydatki bieżące w kwocie	47 397 980,23 zł
wydatki majątkowe w kwocie	28 132 654,20 zł

Przychody na rok 2024 uchwalono w wysokości:	14 993 676,42 zł
Rozchody na rok 2024 uchwalono w wysokości:	1 000 000,00 zł

W ciągu roku budżet ulegał zmianom, których dokonywano na podstawie uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń Wójta Gminy Ornontowice zgodnie z jego uprawnieniami.

Tabela 21 - Zestawienie dochodów i wydatków oraz przychodów budżetu Gminy Ornontowice

Wyszczególnienie	Plan po zmianach [zł]	Wykonanie od początku roku [zł]	% wykonania
Dochody ogółem	67 142 419,56	64 181 532,31	95,59
Wydatki ogółem	77 434 382,18	70 453 123,06	90,98
Nadwyżka / Deficyt	-10 291 962,62	-6 271 590,75	x
Przychody ogółem	11 291 962,62	30 598 096,45	270,97

IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów

Dochody ogółem na plan 67 142 419,56 zł w 2024 roku wykonano w wysokości 64 181 532,31 zł, co stanowi 95,59% planu, z czego:

- dochody bieżące na plan 51 696 606,21 zł wykonano w wysokości 49 483 253,18 zł, co stanowi 95,72% planu,
- dochody majątkowe na plan 15 445 813,35 zł wykonano w wysokości 14 698 279,13 zł, co stanowi 95,16 % planu.

Wydatki ogółem na plan 77 434 382,18 zł w 2024 roku wykonano w wysokości 70 453 123,06 zł, co stanowi 90,98 % planu, z czego:

- wydatki bieżące na plan 49 437 661,93 zł wykonano w wysokości 44 903 663,28 zł, co stanowi 90,83% planu,
- wydatki majątkowe na plan 27 996 720,25 zł wykonano w wysokości 25 549 459,78 zł, co stanowi 91,26 % planu.

Przychody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie 30 598 096,45 zł, co stanowi 270,97 % planu, w tym:

- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych kwota 14 269 839,94 zł;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych kwota 328 256,51 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych kwota 16 000 000,00 zł.

Rozchody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie 1 000 000,00 zł, co stanowi 100,00 % planu, w tym:

- spłata kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych kwota 1 000 000,00 zł.

IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych

W 2024 roku wydatki majątkowe stanowiły 36,26% wydatków ogółem co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22 - Wydatki majątkowe według działów

Lp.	Dział	Nazwa działu klasyfikacji budżetowej	Wykonanie [zł]
1.	010	Rolnictwo i łowiectwo	12 418 257,89
2.	600	Transport i łączność	3 639 244,06

3.	750	Administracja publiczna	909 555,06
4.	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż.	25 000,00
5.	801	Oświata i wychowanie	151 237,19
6.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 742 324,08
7.	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	43 050,00
8.	926	Kultura fizyczna	620 791,50
Razem			25 549 459,78

IV.1.3. Zadłużenie i różne rozliczenia

Zobowiązania ogółem na dzień 31.12.2024 roku wynosiły 15 000 000,00 zł.

Tabela 23 - Wykaz zobowiązań Gminy

Lp.	Seria obligacji	Kwota pozostała do spłaty [zł]	Przeznaczenie	Termin i kwota spłaty [rok/zł]
1.	A20	1 875 000,00	Sfinansowanie planowanego deficytu budżetu roku 2015 i roku 2020 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	2025 – 1 875 000,00
2.	B20	1 875 000,00		2026 – 1 875 000,00
3.	C20	1 875 000,00		2027 – 1 875 000,00
4.	D20	1 875 000,00		2028 – 1 875 000,00
5.	E20	1 875 000,00		2029 – 1 875 000,00
6.	F20	1 875 000,00		2030 – 1 875 000,00
7.	G20	1 875 000,00		2031 – 1 875 000,00
8.	H20	1 875 000,00		2032 – 1 875 000,00
SUMA		16 000 000,00		15 000 000,00

W 2024 roku dokonano zwrotu oprocentowania nadpłaty w podatku od nieruchomości na łączną kwotę 6 915 435,89 zł.

IV.1.4. Analiza udzielonych dotacji

Udzielone dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych:

- dotacje celowe:

- na zadania bieżące: na plan 1 114 954,00 zł wykonano w kwocie 1 083 021,88 zł, co stanowi 97,14 % planu,

- dotacje podmiotowe na plan 1 335 000,00 zł wykonano w kwocie 1 247 835,36 zł, co stanowi 93,47 % planu.

Udzielone dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:

- dotacje celowe :

- na zadania bieżące na zadania bieżące: na plan 477 500,00 zł wykonano w kwocie 455 527,37 zł, co stanowi 95,40 % planu,
- na zadania inwestycyjne: na plan 335 584,63 zł wykonano w kwocie 171 548,48 zł, co stanowi 51,12% planu,

- dotacje podmiotowe na plan 515 104,00 zł wykonano w kwocie 507 873,72 zł, co stanowi 98,60 % planu.

IV.1.5. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska

Wydatki finansowane z tytułu opłat i kar, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska oraz środków własnych budżetu gminy na plan 335 584,63 zł wykonano w kwocie 171 548,48 zł, co stanowi 51,12%

planu. Wydatki te stanowiły formę dotacji proekologicznych do zakupu nowych ekologicznych systemów grzewczych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

W 2024 roku udzielono dotacji do zakupu ekologicznych systemów grzewczych zamontowanych w 29 budynkach mieszkalnych, w łącznej kwocie 99 344,48 zł, w tym:

- 7 kotłów opalanych biomasą w kwocie 21 000,00 zł,
- 16 kotłów gazowych kondensacyjnych w kwocie 54 344,48 zł,
- 6 pomp ciepła w kwocie 24 000,00 zł.

Udzielono również dotacji do zakupu i montażu przydomowych oczyszczalni ścieków podłączonych do 19 budynków mieszkalnych na łączną kwotę 72 204,00 zł.

IV.1.6. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi

Dochody z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan 2 462 112,00 zł wykonano w kwocie 2 486 061,92 zł, co stanowi 100,97 % planu.

Wydatki z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan 3 214 320,47 zł wykonano w kwocie 2 853 466,92 zł, co stanowi 88,77 % planu.

Różnica pomiędzy wykonanymi dochodami, a wykonanymi wydatkami to kwota w wysokości 367 405,00 zł, która została pokryta ze środków własnych Gminy.

Wydatki obejmowały następujące koszty:

- odbieranie, transport, zbieranie, odzysk, unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz wyposażenie nieruchomości w pojemniki i worki w kwocie 2 489 782,23 zł,
- utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w kwocie 63 697,92 zł,
- obsługa administracyjna systemu w kwocie 288 744,57 zł,
- edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi w kwocie 11 242,20 zł.

Gmina wyposażyła zabudowę jednorodzinną w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów zmieszanych, bioodpadów, popiołu i żużla paleniskowego oraz w worki do segregacji papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali. Natomiast zabudowę wielorodzinną w pojemniki na odpady zmieszane, pojemniki na bioodpady, pojemniki na popiół i żużel paleniskowy oraz zestawy do segregacji składające się z pojemników na papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale.

IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę

Subwencja oświatowa z budżetu państwa w roku 2024 wynosiła 11 860 736,00 zł. Pozostałe dochody na zadania oświatowe to kwota 2 308 027,82 zł. Wydatki ponoszone na szeroko pojętą oświatę wyniosły 16 894 623,02 zł. W związku z tym Gmina dofinansowała funkcjonowanie oświaty kwotą 2 725 859,20 zł.

Tabela 24 - Dochody i wydatki na oświatę w 2024 roku

	Kwota wydatków [zł]	Rozdział dochodów	Kwota dochodów [zł]
80101	9 352 844,37	75801	11 860 736,00
80104	3 909 397,72	75814	295 847,00
80107	361 052,01	80101	175 023,95
80113	390 986,11	80104	1 025 374,12
80146	37 806,52	80107	73,36
80148	1 842 335,74	80148	725 885,76
80149	119 134,86	80153	82 927,98

80150	751 407,79	85415	2 895,67
80153	82 929,08		
80195	23 030,00		
85404	20 803,15		
85415	2 895,67		
Suma:	16 894 423,02		14 168 763,84

IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych

Dochody na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 zostały wykonane w kwocie 65 013,29 zł, co stanowi 100,00 % planu rocznego wynoszącego 65 013,29 zł.

Wydatki na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz środków własnych wykonano w kwocie 1 502 478,90 zł, co stanowi 55,65 % planu rocznego wynoszącego 2 699 889,98 zł.

Gmina Ornontowice otrzymała środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 w kwocie 2 643,97 zł, co stanowi 64,80 % realizacji planu rocznego wynoszącego 4 080,00 zł z czego wydatkowano je w 100% na refundację podatku VAT w kwocie 2 643,97 zł.

Gmina Ornontowice otrzymała środki z Funduszu Pomocy przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na ich terytorium w kwocie 343 189,31 zł, co stanowi 86,32% realizacji planu rocznego wynoszącego 397 558,00 zł.

Wydatki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na ich terytorium oraz z środków własnych zrealizowano w kwocie 351 285,02 zł, co stanowi 85,40 % planu rocznego wynoszącego 411 358,00 zł.

Gmina Ornontowice otrzymała środki z Rządowego Funduszu Polski Ład środki w kwocie 14 084 161,40 zł co stanowi 95,06 % planu rocznego wynoszącego 14 815 424,00 zł.

Wydatki z Rządowego Funduszu Polski Ład zrealizowano w kwocie 20 838 458,90 zł, co stanowi 95,28 % planu rocznego wynoszącego 21 871 034,00 zł.

Wydatki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg zrealizowano w kwocie 606 192,31 zł, co stanowi 99,82 % planu rocznego wynoszącego 607 291,00 zł.

IV.2. Gospodarka mieniem Gminy

IV.2.1. Mienie komunalne

Na mienie komunalne Gminy Ornontowice składają się nieruchomości zabudowane budynkami o różnym przeznaczeniu, nieruchomości niezabudowane (w tym przeznaczone pod drogi gminne), nieruchomości oddane w trwały zarząd oraz w użytkowanie wieczyste osobom prawnym, budowle oraz inne stanowiące własność gminy przedmioty.

Szczegółowe informacje o składnikach mienia komunalnego publikowane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej jako jeden z załączników do sprawozdania z wykonania budżetu - „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice”.

Tabela 25 - Najważniejsze nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice

Lp.	Przedmiot	Wartość księgowa [zł]
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	15 446 630,77
2.	Budynek Urzędu Gminy	7 027 029,15
3.	Zabytkowe Założenie Pałacowo-Parkowe	6 592 971,35
4.	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)	3 908 073,37
5.	Gminny Ośrodek Zdrowia	2 787 033,41
6.	Budynek przy ul. Zwycięstwa 7B (GKS Gwarek)	2 408 925,37
7.	Budynek socjalny ul. Żabik	2 034 061,03
8.	Kompleks ORLIK Akacyjowa	1 629 026,10
9.	Kompleks ORLIK Okrężna	1 438 505,07
10.	Remiza OSP	1 341 750,40
11.	Świątynia Dumania – Park Archanioła	844 986,71
12.	Budynek przy ul. Zwycięstwa 26 (ARTeria)	763 453,10

Tabela 26 - Mienie komunalne Gminy Ornontowice

Lp.	Mienie komunalne	Powierzchnia (ha)
1.	Powierzchnia gruntów zabudowanych budynkami (3,2285 ha) oraz przybliżona powierzchnia udziałów w gruntach, na których usytuowane są budynki wielorodzinne przy ul. Akacyjowej i Żabik (0,1157 ha)	3,3442
2.	Powierzchnia gruntów nie zabudowanych (wraz z gruntami pod drogami wewnętrznymi oraz gruntami w użytkowaniu wieczystym Gminy Ornontowice)	45,8142
3.	Powierzchnia gruntów pod drogami gminnymi (bez wewnętrznych)	28,8405
4.	Powierzchnia gruntów nabytych w okresie objętym informacją	0,5530
	Suma:	78,5519
5.	Powierzchnia gruntów nie wchodzących do zasobu Gminy oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym	0,1784

Tabela 27 - Nieruchomości nabyte w 2024 roku

Lp.	Przedmiot nabycia	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1.	prawo własności do działki 2835/193 położonej w Ornontowicach w rejonie ulicy Leśnej nabytej na podstawie aktu notarialnego w drodze umowy nieodpłatnego przekazania	0,0144	11 520,00
2.	prawo własności do działki 3750/193 położonej w Ornontowicach w rejonie ulicy Leśnej nabytej na podstawie aktu notarialnego w drodze umowy nieodpłatnego przekazania	0,0503	40 240,00
3.	prawo własności do działki 1479/325 położonej w Ornontowicach przy ulicy Nowej nabytej na podstawie decyzji Wojewody	0,0285	22 800,00
4.	prawo własności do działki 2644/294 położonej w Ornontowicach przy ulicy Zwycięstwa nabytej na podstawie decyzji Wojewody	0,0715	14 300,00
	prawo własności do działki 1722/295 położonej w Ornontowicach przy ulicy Nowej nabytej na podstawie decyzji Wojewody	0,3883	20 300,00
	Suma:	0,5530	109 160,00

Tabela 28 - Nieruchomości zbyte w 2024 roku

Lp.	Przedmiot zbycia	Wartość netto (zł)
1.	prawo użytkowania wieczystego działki 3142/170 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Sosnowej na podstawie aktu notarialnego	75 750,00
2.	prawo użytkowania wieczystego działki 3150/170 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Sosnowej na podstawie aktu notarialnego	75 750,00
3.	prawo własności działki 3776/138 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Bukowej na podstawie aktu notarialnego	42 000,00
	SUMA:	193 500,00

Z dokumentu pt. "Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2024 r." (stan na 31.12.2024 r.) wynika, że:

- wartość rynkowa mienia komunalnego wynosiła 162 849 587,91 zł,
- wartość księgowa mienia komunalnego wynosiła 160 507 425,72 zł.

IV.2.2. Mieszkaniowy zasób Gminy

Na dzień 31.12.2024 r. Gmina Ornontowice posiadała 63 lokale mieszkalne w swoim zasobie, w tym 6 lokali socjalnych. Lokale te są usytuowane na osiedlu przy ul. Żabik oraz przy ul. Akacyjowej. Do dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach należą 1 lokal w budynku przy ulicy Żabik 6 oraz 2 lokale przy ul. Żabik 9. Lokale te są niezbędne do prowadzenia działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zarządzaniem i administrowaniem budynkami i lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zajmują się:

- lokalami mieszkaniowymi (najem socjalny oraz najem komunalny) przy ul. Żabik 6 – Wójt Gminy,
- lokalami mieszkaniowymi (najem socjalny oraz najem komunalny) przy ul. Żabik 9, 11 i 13 – Zarządca Nieruchomości,
- lokalami mieszkaniowymi (najem komunalny) przy ul. Akacyjowej 3, 7, 9, 19, 20, 24 – Zarządca Nieruchomości.

W 2024 r. wpłynęło 13 wniosków o przydział lokalu oraz 1 wniosek o zamianę lokalu. 8 wniosków o najem lokalu zostało odrzuconych ze względów formalnych lub z uwagi na brak spełnienia wymogów, 4 wnioski zostały umieszczone na liście osób oczekujących na najem lokalu, a odnośnie 1 wniosku zawarto umowę najmu lokalu.

IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych Gminy

IV.3.1. Inwestycje i rozwój

W roku 2024 poza zadaniami wynikającymi z obowiązujących dokumentów strategicznych i programowych kontynuowano lub podjęto następujące przedsięwzięcia.

Tabela 29 - Wybrane inwestycje gminne ukończone w 2024 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wartość kosztów poniesionych przed 2024 r. (w zaokrągleniu)	Wartość całkowita zadania (w zaokrągleniu)
1.	Zakup nowych pomieszczeń w budynku Urzędu Gminy	-	701 067 zł
2.	Modernizacja obiektu sportowego przy ul. Zwycięstwa	481 041 zł	607 786 zł
3.	Budowa Pumptracka przy ul. Słonecznej	16 500 zł	413 136 zł
4.	Dotacje proekologiczne	-	171 548 zł
5.	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Polnej	-	160 000 zł
6.	Uzbrojenie terenu w rejonie ul. Zamkowej	-	159 961 zł

7.	Zakup samochodu na potrzeby ZGKiW	-	146 985 zł
8.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Ornontowicach ul. Solarnia/Myśliwska	25 000 zł	98 716 zł
9.	Modernizacja placu zabaw przy ul. Akacyjnej	-	88 800 zł
10.	Modernizacja komory wodociągowej przy ul. Zamkowej	-	68 461 zł
11.	Modernizacja dachu w ZS-P	-	59 468 zł
12.	Oświetlenie ul. Kolejowej	-	56 042 zł
13.	Modernizacja oświetlenia w ZS-P	-	40 000 Zł
14.	Remont Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej	-	31 370 zł
15.	Dofinansowanie zakupu pojazdu dla Policji	-	25 000 zł

Finansowe sprawozdanie ujęte zostało w Sprawozdaniu z realizacji budżetu Gminy Ornontowice za rok 2024.

IV.3.2. Środki zewnętrzne

Rok 2024 to kolejne wsparcie pozyskane z różnorodnych źródeł zewnętrznych. Dane dotyczą środków pozyskanych na działania majątkowe oraz inicjatywy miękkie realizowane przez Urząd Gminy i jednostki organizacyjne. Większość z tych środków będzie wykorzystana i wydatkowana w latach następnych.

Tabela 30 - Wybrane inwestycje i zadania ukończone w 2024 roku przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Źródło i całkowita wartość dofinansowania (w zaokrągleniu)	Wartość kosztów poniesionych przed 2024 r. (w zaokrągleniu)	Wartość całkowita zadania (w zaokrągleniu)
1.	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Centrum	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 11 400 000 zł	6 457 354 zł	17 422 555 zł
2.	Budowa budynku wielofunkcyjnego - etap I (sala widowiskowa)	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 5 400 000 zł	43 911 zł	6 550 840 zł
3.	Modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Ornontowice	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 342 924 zł	-	440 960 zł
4.	Modernizacja odcinka drogi ul. Nowej stanowiącej dojazd do gruntów rolnych	Województwo Śląskie 180 000 zł	-	617 613 zł
5.	Remont dróg gminny ul. Spokojnej i Klonowej w Ornontowicach	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 268 895 zł	6 800 zł	612 992 zł
6.	Inicjatywa antysmogowa w Gminie Ornontowice 2024	Marszałkowski Program Poprawy Jakości Powietrza 207 710 zł	-	240 428 zł
7.	Realizacja projektu „Lato w Teatrze”	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 45 000 zł	-	55 354 zł
8.	VII Śląski Tabor w Ornontowicach	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 20 000 zł	-	25 120 zł
9.	Realizacja projektu „Makatka od nowa. Kiedyś w kuchni dziś w przestrzeni”	Narodowe Centrum Kultury 43 000 zł	-	45 350 zł
10.	Realizacja projektu „(NIE)WIDZIALNE”	Towarzystwo Inicjatyw Twórczych, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności 17 000 zł	3 700 zł	20 401 zł
11.	Usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z tereny Gminy Ornontowice	WFOŚiGW w Katowicach 4 211 zł	-	15 116 zł

Tabela 31 - Wybrane inwestycje i zadania w trakcie realizacji w 2024 roku przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Źródło i całkowita wartość dofinansowania (w zaokrągleniu)	Wartość kosztów poniesionych w latach 2022-2024 (w zaokrągleniu)	Wartość całkowita zadania (w zaokrągleniu)
1.	Budowa i modernizacja dróg gminnych	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 6 365 994 zł	3 020 049 zł	6 811 305 zł
2.	Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Gminy	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 1 440 000 zł	216 760 zł	1 971 760 zł
3.	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Północ	Europejski Fundusz Rolny 3 547 430 zł	1 398 330 zł	5 318 448 zł
4.	Słoneczna Gmina Ornontowice III	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 1 558 829 zł	24 600 zł	1 583 429 zł
5.	Rewitalizacja zabytkowego Parku Gminnego w Ornontowicach	Rządowy Program Odbudowy Zabytków 490 000 zł	43 050 zł	563 050 zł

IV.4. Infrastruktura techniczna

IV.4.1. Sieć wodociągowa

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej w 2024 r. prowadził działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, polegającą na zakupie wody pitnej od jej dostawcy tj. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego S.A. w Katowicach, a następnie jej sprzedaży odbiorcom indywidualnym, instytucjom na terenie Gminy Ornontowice, jak i odbiorcom spoza terenu Gminy Ornontowice. Nad jakością dostarczanej wody do gminnego systemu wodociągowego prowadzony jest ciągły nadzór ze strony dostawcy, Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Tychach oraz Zakładu. Wyniki badań są jawne i w każdej chwili odbiorca ma prawo wglądu do sprawozdań poprzez stronę internetową, jak również w siedzibie Zakładu. W 2024 roku zakupiono 1 013 602 m³ wody, a sprzedano 927 600 m³. W roku raportowym na sieci wodociągowej wystąpiło 6 awarii wodociągowych. Przeprowadzono inwestycję związaną z przebudową sieci wodociągowej przy ul. Polnej o długości 430 m za kwotę 160 000,00 zł.

IV.4.2. Sieć kanalizacyjna

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej prowadził działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków systemem kanalizacji sanitarnej. Ścieki komunalne powstające na terenie Gminy Ornontowice skierowane były do oczyszczalni ścieków „Biobłok Bio” prowadzoną przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. z siedzibą w Jastrzębiu - Zdroju.

W zakresie dostępu do kanalizacji, stan w roku 2024 zwiększył się w stosunku do lat ubiegłych, i obejmuje około 52% mieszkańców Ornontowic, tj. wg stanu na 31.12.2024 r. – skanalizowanych jest 663 na 1686 punktów adresowych, co stanowi 39,3% nieruchomości. W 2024 Gmina zakończyła inwestycję budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Ornontowicach-Centrum obejmującą swym zasięgiem ulice Zamkową, Klasztorną, Zwycięstwa, Jasną, Boczna, Lipową, Słoneczną, Nową, Krótką, Spokojną, Ogrodową i Cichą, podczas której wybudowano 7,400 km sieci kanalizacji sanitarnej.

Na koniec 2024 roku długość zbiorczej sieci kanalizacyjnej wynosiła 35,400 km, odebrano 102 624 m³ ścieków. W roku raportowym na sieci kanalizacyjnej wystąpiło 12 awarii.

IV.4.3. Sieć gazowa

Gmina Ornontowice zaopatrywana jest w gaz przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. należącą do Grupy Kapitałowej PGNiG. Istniejąca sieć jest w dobrym stanie technicznym i może być źródłem gazu dla potencjalnych odbiorców znajdujących się na terenie objętym planem. W 2024 roku wybudowano 4 204,4m sieci średniego ciśnienia oraz wykonano 30 szt. przyłączy o łącznej długości 166,5m. Wybudowano 199,3m sieci niskiego ciśnienia oraz wykonano 6 szt. przyłączy o łącznej długości 66,8m.

Tabela 32 - Infrastruktura gazowa na terenie Gminy

Lp.	Wybrane informacje	Na dzień 31.12.2024
1.	Ogółem sieć gazowa [m]	39 888
2.	Sieć gazowa bez przyłączy [m]	32 780
3.	Przyłącza gazowe [m]	7 108
4.	Przyłącza gazowe [szt.] - w tym do budynków mieszkalnych	541 525
5.	Stopień gazyfikacji gminy [%]	23,32

IV.4.4. Sieć ciepłownicza

W Gminie Ornontowice zapotrzebowanie na ciepło pokrywane jest zarówno z sieci ciepłowniczej, sieci gazowej jak i kotłowni lokalnych i prywatnych.

Źródłem ciepła sieciowego jest Zakład Produkcji Ciepła „Żory” Sp. z o.o., który dzierżawi sieć należącą do JSW SA KWK „Budryk”. Łączna długość sieci ciepłowniczej wynosi 7,8 km (w tym sieć ciepłownicza C.O., ogrzewanie szybów i sieć technologiczna).

W ciepłowni „Budryk” zasilającej sieć ciepłowniczą zabudowane są następujące źródła ciepła: 1 kocioł WR-5 o mocy cieplnej 5,820 MW, 1 kocioł WR-10 o mocy cieplnej 11,630 MW, 1 kocioł WR-15 o mocy cieplnej 17,440 MW, 4 silniki gazowe o łącznej mocy cieplnej 8,447 MW i elektrycznej 7,998 MW.

W obiektach użyteczności publicznej na terenie gminy zlokalizowane są kotłownie lokalne:

- kocioł olejowy: Urząd Gminy Ornontowice wraz z Orzesko–Knururowskim Bankiem Spółdzielczym, ARTeria Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach wraz z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej, Zespół Szkolno-Przedszkolny, OSP Ornontowice, Kościół pw. Św. Michała Archanioła,
- kocioł gazowy: Zespół Szkolno-Przedszkolny, budynek przy ul. Zwycięstwa 7B (GKS Gwarek), Orlik Akcyjowa, Orlik Okrężna, Gminny Ośrodek Zdrowia, Plebania (+ kocioł olejowy jako rezerwa), Klasztor Sióstr Służebniczek NMP wraz z Przedszkolem Niepublicznym,
- ciepło systemowe: Zespół Szkół Ponadpodstawowych (+ kocioł olejowy jako rezerwa).

IV.4.5. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie Gminy Ornontowice odbywa się na średnim napięciu 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN:

- 110/20 kV Orzesze (ORE) zlokalizowanej na terenie Gminy Orzesze,
- 110/20/6 kV Foch (SFO) zlokalizowanej na terenie Gminy Knurów.

Stacje te stanowią własność i są w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są ponadto obce stacje elektroenergetyczne, niebędące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- SE Budryk (BUD) – rozdzielnia 110 kV, 44,
- SE Zamkowa (ZMK) – rozdzielnia 110 kV.

Stan oprav oświetleniowych na dzień 31.12.2024 r. wynosi 1314 sztuk.

Z dniem 16 listopada 2022 roku wprowadzono częściowe wyłączenie oświetlenia ulicznego w Gminie Ornontowice, które dotyczyło co drugiej lampy w okresie nocnym w ciągach dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Z uwagi na względy bezpieczeństwa wyłączenie oświetlenia nie dotyczyło wszystkich skrzyżowań, przejść dla pieszych i przystanków autobusowych. Począwszy od 2023 roku rozpoczęto sukcesywne włączanie punktów oświetlenia ulicznego na pisemne i uzasadnione wnioski mieszkańców, w szczególności radnych Gminy.

IV.4.6. Infrastruktura drogowa

W roku 2024 r. Urząd Gminy kontynuował politykę corocznych remontów i modernizacji wybranych odcinków dróg gminnych. Zakresem objęto następujące ulice: remont ul. Spokojnej na odcinku o długości 480 mb i szerokości 4,5 m, remont ul. Klonowej na odcinku o długości 220 mb i szerokości 4,5 m oraz modernizacja nawierzchni ul. Nowej na łącznej długości ok. 730 mb. Na ten zakres wydatkowano łącznie: 1 230 605,31 zł.

W maju 2024 r. została podpisana umowa na wykonanie kolejnego zadania z zakresu budowy i modernizacji dróg gminnych. Umowa obejmuje budowę m.in ul. Sosnowej, ul. Bankowej, ul. Polnej, ul. Okrężnej, ul. Leśnej. Wartość zadania wyniesie łącznie ok. 6 811 305,00 zł, z czego do 2024 roku wydatkowano 3 017 589,00 zł.

Bez problemów przeprowadzona została Akcja Zima - zimowe utrzymanie dróg gminnych. Sukcesywnie przy współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej były prowadzone prace remontowe związane z uzupełnianiem ubytków w nawierzchni asfaltowej masą asfaltową na zimno.

Tabela 33 - Drogi publiczne w Gminie

Lp.	Status drogi	Ilość
1.	Drogi gminne [szt./km] Akcyjowa, Bankowa, Boczna, Brzozowa, Bukowa, Cicha, Cyprysowa, Działkowa, Grabowa, Graniczna, Hutnicza, Jarzębinowa, Jasna, Karola Miarki, Klasztorna, Klonowa, Kolejowa, Krótka, Kwiatowa, Leśna, Lipowa, Łąkowa, Marzankowice, Myśliwska, Nowa, Ogrodowa, Okrężna, Polna, Pośrednia, Skośna, Słoneczna, Solarnia, Sosnowa, Spokojna, Świerkowa, Tartaczna, Zachodnia	37/32,5
2.	Drogi powiatowe [szt./km] Chudowska, Dworcowa, Orzeska, Zamkowa, Zwycięstwa	5/8,8
3.	Drogi wojewódzkie [szt./km] Bujakowska	1/1,0
RAZEM [szt./m]		43/42,3

Przez Gminę Ornontowice przebiega także sieć linii kolejowej służącej jedynie do ruchu towarowego z KWK „Budryk” w kierunku północnym. Istniejący w minionych latach ruch pasażerski obecnie nie istnieje, a część torowiska została rozebrana.

IV.4.7. Informatyka

Wykorzystanie infrastruktury sieciowej wybudowanej w ramach projektu „Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Górnego Śląska wraz z punktami Hot-Spot” pozwoliło na uruchomienie na terenie Gminy Ornontowice 15 punktów monitoringu wizyjnego:

- kompleks Orlik, ul. Akacyjowa (2 kamery),
- kompleks Orlik, ul. Okrężna (2 kamery),
- wieża zegarowa przy pawilonie handlowym Anatol, ul. Zwycięstwa 2a (2 kamery),
- budynek pawilonu handlowego Anatol od strony Parku Gminnego (2 kamery),
- Bulodrom (3 kamery),
- Park Gminny, teren w okolicy Amfiteatru Parkowego (4 kamery).

Przy zastosowaniu dostępu do Internetu dzięki projektowi „SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego: Powiat Mikołowski oraz Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice, Wiry)” ww. infrastruktura wykorzystuje dotychczasową strukturę i dzięki temu gmina nie ponosi dodatkowych kosztów finansowych.

IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód

IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia

W Ornontowicach jednym z większych terenów zieleni jest Park Gminny o powierzchni ok. 4,2 ha, którego część wpisana jest do rejestru zabytków. Na terenie Gminy zlokalizowane są również formy ochrony przyrody (wg stanu na dzień 31.12.2024 r.) tj.:

- pojedyncze pomniki przyrody, obejmujące 34 drzewa (dęby szypułkowe, graby pospolite i lipy drobnolistne, a także takie gatunki egzotyczne, jak jodła jednobarwna, glediczja trójcierniowa, metasekwoja chińska, cedr himalajski czy buk pospolity w odmianie purpurowej),
- pomnik przyrody "Dęby Ornontowickie" - aleja 70 dębów szypułkowych, zlokalizowana przy ul. Nowej,
- obszary chronionego krajobrazu: Obszar chronionego krajobrazu „Potok Ornontowicki”, Obszar chronionego krajobrazu „Potok Leśny”, Obszar chronionego krajobrazu „Potok Solarnia”, Obszar chronionego krajobrazu „Potok Łąkowy”, Obszar chronionego krajobrazu „Potok Bujakowski”.

W 2024 r. ze względów sanitarnych i dla zachowania bezpieczeństwa powszechnego, Rada Gminy Ornontowice podjęła trzy uchwały o zniesieniu, bądź częściowym zniesieniu formy ochrony przyrody dla trzech drzew stanowiących pojedyncze pomniki przyrody i jednego drzewa wchodzącego w skład pomnika przyrody "Dęby Ornontowickie".

W 2024 r. podejmowano działania mające na celu utrzymanie właściwego stanu zadrzewień m.in.:

- wykonano przegląd 27 drzew stanowiących pomniki przyrody,
- przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 5 dębów szypułkowych wchodzących w skład pomnikowej alei "Dęby Ornontowickie" przy wsparciu finansowym Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W dniu 22 stycznia 2024 r. Sejmik Województwa Śląskiego podjął:

- Uchwałę nr VI/65/10/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Ornontowicki”,
- Uchwałę nr VI/65/11/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Leśny”,
- Uchwałę nr VI/65/12/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Łąkowy”,
- Uchwałę nr VI/65/13/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Solarnia”,
- Uchwałę nr VI/65/14/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Bujakowski”.

Powyższe Uchwały zastąpiły Uchwałę Nr XIV/87/2003 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 października 2003 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie Gminy Ornontowice, zmienioną Uchwałą Nr XIII/87/07 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 września 2007 r. oraz określiły m. in. powierzchnię obszarów, przebieg granic oraz obowiązujące zakazy zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe znajdujące się na terenie Gminy Ornontowice są elementem zlewni Kłodnicy będącej częścią dorzecza rzeki Odry. Głównym ciekim przepływającą przez gminę jest potok Ornontowicki oraz jego dopływy tj.: potok Bujakowski, potok Leśny, potok Solarnia oraz potok Łąkowy. Na terenie Gminy Ornontowice są też zlokalizowane stawy paciorkowe założone na potoku Leśnym, usytuowane na terenie Parku Gminnego i Parku Pałacowego.

Na terenie Gminy zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków „Bioblok-Bio” usytuowana przy ul. Nowej, zarządzana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji SA z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju – która od 12 kwietnia 2022 r. oczyszcza ścieki z Gminy Ornontowice, w wyniku wyłączenia z użytkowania gminnej oczyszczalni ścieków „Ornontowice-Południe” usytuowanej przy ul. Dworcowej z dniem 12 kwietnia 2022 r.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. 11 przedsiębiorców posiadało zezwolenie Wójta Gminy Ornontowice na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie Gminy, w tym 4 przedsiębiorców do prowadzenia działalności w zakresie opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Usługi te, zgodnie z zapisami art. 6 ust. 1 pkt 1) Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, realizowała również gminna jednostka organizacyjna - Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej.

Na dzień 31.12.2024 r. na terenie Gminy zlokalizowanych było 708 zbiorników bezodpływowych (o 24 mniej niż na dzień 31.12.2023 r.) oraz 133 przydomowe oczyszczalnie ścieków (o 41 więcej niż na dzień 31.12.2023 r.).

Łączna ilość nieczystości ciekłych odebranych w 2024 r. z terenu Gminy taborem asenizacyjnym wyniosła 20 567,15 m³. Odebrane ścieki przekazywane były do oczyszczalni ścieków administrowanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Czerwionce-Leszczynach i BEST-EKO Sp. z o.o. w Rybniku.

W dniu 28 listopada 2024 r. realizując obowiązek wynikający z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę Nr VIII/61/24 w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Ornontowice.

Zgodnie z art. 6 ust. 5a i ust. 5aa ww. Ustawy realizowano obowiązek kontroli nieruchomości w zakresie posiadania umowy na korzystanie z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz posiadania dowodów uiszczania opłat za te usługi. W 2024 r. przeprowadzono ogółem 241 takich kontroli.

Na podstawie Regulaminu przyznawania dotacji celowych na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/295/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 listopada 2021 r., zmienioną Uchwałą Nr LXII/507/23 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 listopada 2023 r., w 2024 r. udzielono 19 dotacji celowych z budżetu Gminy Ornontowice na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na łączną kwotę 72 204,00 zł.

IV.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z art. 6c i 6d Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w roku 2024 usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Ornontowice, realizowana była przez podmiot wybrany w drodze przetargu – konsorcjum firm: REMONDIS Górny Śląsk Sp. z o. o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej i PreZero Recycling Południe Sp. z o. o. z siedzibą w Knurowie.

W ramach zawartej umowy, bezpośrednio sprzed posesji odbierane były następujące frakcje odpadów: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale, szkło oraz bioodpady), a także popiół.

Podobnie jak w latach ubiegłych Gmina udostępniała mieszkańcom aplikację EcoHarmonogram, przypominającą o terminach wywozu odpadów oraz zawierającą treści edukacyjne z zakresu segregacji odpadów. W ramach współpracy z REMONDIS Górny Śląsk Sp. z o.o. mieszkańcy mogli korzystać z rozstawionych na terenie Gminy pojemników przeznaczonych do zbierania małogabarytowego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz z platformy umożliwiającej bezpłatny odbiór wielkogabarytowego zużytego sprzętu bezpośrednio sprzed posesji.

W 2024 r. obowiązywały te same stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co w roku 2023, czyli: dla zabudowy jednorodzinnej - 37,00 zł/osoba/miesiąc, dla zabudowy wielolokalowej- 36,00 zł/osoba/miesiąc. Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów uprawnieni byli do korzystania z częściowego zwolnienia z opłaty w wysokości 4,00 zł/osoba/miesiąc. W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obowiązywały następujące stawki opłaty podwyższonej: 74,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej, 72,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2024 Gmina prowadziła jeden Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy ul. Brzozowej 3. W 2024 r. mieszkańcy mogli korzystać z kompleksowo zmodernizowanego obiektu, wyposażonego z m.in. w wagę najazdową oraz punkt ponownego użycia. Instalacja wagi umożliwiła wprowadzenie w PSZOK limitów wagowych dla frakcji: bioodpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów będących częścią nieruchomości zamieszkałych oraz odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych. Punkt świadczył usługi 5 dni w tygodniu (wtorek, środa, czwartek, piątek i sobota) w określonych godzinach.

W ramach przedsięwzięcia pn.: „Kompostujesz? Zyskujesz!” ze środków własnych zakupiono kolejne 20 szt. kompostowników, które przekazano nieodpłatnie zainteresowanym mieszkańcom Gminy.

W 2024 r. Gmina odebrała od mieszkańców łącznie 2 488,707 ton odpadów, z czego ponad 36% (905,30 ton) stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Bezpośrednio z nieruchomości odebrano łącznie 1 849,40 ton odpadów, natomiast ilość odpadów zebranych i przekazanych z PSZOK kształtowała się na poziomie 638,667 ton. Z dwóch pojemników przeznaczonych do zbierania drobnego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego odebrano łącznie 0,64 tony odpadów. Odpady zostały przekazane do zagospodarowania do właściwych instalacji, tj. instalacji komunalnych oraz instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Na dzień 31.12.2024 r. liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Ornontowice wynosiła 5 907. Na ten sam dzień liczba osób zameldowanych (meldunek stały i czasowy) wynosiła 6 002. Różnica w ilości osób zameldowanych, a wskazanych w deklaracjach na koniec 2024 roku wynosiła 95.

IV.7. Rolnictwo

Obszar Gminy Ornontowice objęty jest działaniem m. in. Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie - oddział w Mikołowie oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - biuro powiatowe w Mikołowie.

Wojewoda Śląski Zarządzeniem Nr 3983/15 z dnia 29 lipca 2015 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 358/18 z dnia 5 października 2018 oraz Nr 237/20 z 21 lipca 2020 r. powołał w Gminie Ornontowice komisję do spraw oszacowania zakresu i wysokości szkód doznanych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę. W 2024 r. nie wpłynęło żadne zgłoszenie rolnika w sprawie strat w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, wywołanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi (w tym powodzi), co było raportowane do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W 2024 r. cały teren Gminy Ornontowice pozostawał w obszarze występowania zgnilca amerykańskiego pszczoł (obszar zapowietrzony), na podstawie wydanego w dniu 5 września 2023 r. Rozporządzenia Wojewody Śląskiego w sprawie zwalczania zgnilca amerykańskiego pszczoł (...).

Na mocy Uchwały Nr XLI/335/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2022 r. wyznaczono miejsce do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, zlokalizowane obok Pawilonu Handlowego Anatol przy ul. Zwycięstwa 2A oraz wprowadzono Regulamin określający zasady jego prowadzenia.

Na terenie Gminy są dwa obwody łowieckie: Koła Łowieckiego "Szarak" z siedzibą w Czerwionce-Leszczynach (południowa i zachodnia część Ornontowic) oraz Koła Łowieckiego "Bór" z siedzibą w Rudzie Śląskiej (północno-wschodnia część Ornontowic).

IV.8. Górnictwo

Obszar Gminy Ornontowice objęty jest eksploatacją górnictwem:

- Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Budryk” w Ornontowicach, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 13/94 z dnia 21 marca 1994 r., zmienionej Decyzją z dnia 12 grudnia 2018 r., z terminem ważności do 31 grudnia 2043 r., oraz Planu ruchu na lata 2022-2024,
- Polskiej Grupy Górniczej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały”, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 116/94 z dnia 27 lipca 1994 r., zmienionej Decyzją z dnia 19 czerwca 2020 r. z terminem ważności do 31 grudnia 2040 r., oraz Planu ruchu na lata 2024-2026.

Ponadto decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 stycznia 2023 r. wygaszona została koncesja na rzecz Karbonia PL Sp. z o.o. (obecnie Karbonia S.A.) na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dębieńsko 1” położonego na terenie miasta Rybnika, miasta Knurów, gminy i miasta Czerwionka-Leszczyna oraz gminy Ornontowice.

30 marca 2021 r. podpisane zostało Porozumienie w sprawie powołania Zespołu porozumiewawczego dla oceny wpływów eksploatacji górnictwa na powierzchnię terenu w granicach Gminy Ornontowice. W dniu 16 maja 2024 r. odbyło się szóste posiedzenie Zespołu porozumiewawczego, które miało miejsce na terenie Gminy Ornontowice.

IV.9. Pomoc społeczna

Celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W 2024 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych i usług objęto 19 rodzin i 33 osoby w tych rodzinach, natomiast pracą socjalną objęto łącznie 110 rodzin i 255 osób w tych rodzinach.

GOPS realizował projekty socjalne: „(Nie)pełnosprawni też potrafią” oraz „Prezent w pudełku po butach”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku budżetowym 2024 wydatkował łączną kwotę na realizację zadań zleconych i własnych w wysokości 4 037 557,87 zł z czego:

- zadania zlecone: 2 472 030,80 zł,
- dofinansowanie zadań własnych: 222 190,30 zł,
- środki własne: 1 271 330,40 zł,
- środki z Funduszu Pracy: 22 601,04 zł,
- środki z Funduszu Pomocy Ukrainie: 46 761,36 zł,
- środki z Funduszu COVID: 2 643,97 zł.

Środki pozabudżetowe:

- środki z Funduszu Solidarnościowego: 48 960,00 zł,
- środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego: 8 505,00 zł.

W ramach ustawy o pomocy społecznej GOPS realizował następującą pomoc społeczną:

- zasiłki stałe wraz z opłacaniem składki na ubezpieczenie zdrowotne (9 osób): 71 457,56 zł (świadczenia) oraz 6 341,21 zł (składki zdrowotne),
- zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne (3 rodziny): 1 416,00 zł,
- zasiłki okresowe (2 rodziny): 1 303,26 zł,
- schronienie (1 osoba): 3 615,00 zł,
- zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (2 osoby/249 godzin): 13 015,00 zł,
- dofinansowanie pobytu w domu pomocy społecznej (2 osoby): 98 662,70 zł,
- wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną (1 osoba): 5 863,44 zł.

Realizowane programy i projekty:

- Program „Posiłek w szkole i w domu” - pomoc w formie posiłku i zasiłku celowego na zakup żywności (17 osób): 18 974,00 zł,
- Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową (25 rodzin/45 osób): 4 676,00 zł,
- Program „Opieka wytchnieniowa dla JST ” edycja 2024 (8 rodzin): 48 960,00 zł,
- Program „Asystent Rodziny w 2024 roku ”: dotacja 22 601,04 zł,
- Kształcenie ustawiczne pracowników pt. „Superwizja w zawodach wsparcia społecznego” – Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 3 pracowników: 8 505,00 zł.

Ponadto jednostka realizowała i/lub przyznawała:

- świadczenia rodzinne:
 - zasiłki rodzinne z dodatkami (24 rodziny): 76 960,60 zł,
 - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (12 osób): 12 000,00 zł,
 - świadczenie rodzicielskie (22 osoby): 122 989,30 zł,
 - zasiłki pielęgnacyjne (136 osób): 313 831,36 zł,
 - świadczenia pielęgnacyjne (44 osoby): 1 484 460,00 zł

- łączna kwota wydatkowana w 2024 r. to 2 010 241,26 zł (świadczenia) i 223 862,75 zł (składki społeczne i zdrowotne opłacane z tyt. uprawnienia do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego),

- świadczenie „Za życiem” (2 osoby): 8 000,00 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych (10 rodzin/12 osób): 61 592,08 zł,
- aktualizacja zadłużeń dłużników alimentacyjnych w Biurach Informacji Gospodarczej (53 dłużników) - kwota zadłużenia: 2 110 904,45 zł,
- rozliczenia zwrotów komorników na poczet wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - kwota zwrotu: 51 188,25 zł,
- dodatki mieszkaniowe (20 rodzin): 42 494,22 zł,
- zadania przypisane gminie w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez finansowanie kosztu pobytu 10 dzieci w pieczy zastępczej: 162 708,46 zł,
- dodatek osłonowy (77 rodzin): 29 177,63 zł,

- refundacja podatku VAT (9 rodzin): 2 592,12 zł,
- bon energetyczny (113 rodzin): 47 632,20 zł,
- świadczenia wychowawcze (1 rodzina): 17 500,00 zł,
- wydawanie zaświadczeń o dochodzie – program „Czyste powietrze”: 25 zaświadczeń,
- wydawanie Karty Dużej Rodziny (28 rodzin): wydano 65 kart elektronicznych i 61 kart tradycyjnych,
- potwierdzenie decyzją prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – 3 osoby,
- świadczenia na rzecz obywateli Ukrainy (16 osób): 45 941,22 zł.

Dotacje celowe dla Starostwa Powiatowego:

- Organizacja i prowadzenie izby wytrzeźwień dla osób nietrzeźwych z terenu Gminy Ornontowice w 2024 roku: 6 760,00 zł,
- Program wsparcia i rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych – 25 plus: 21 500,00 zł.

IV.10. Oświata – edukacja publiczna

IV.10.1. Oświata gminna

Gmina Ornontowice jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice, w skład którego wchodzi:

Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice:

- ilość oddziałów – 11
- ilość wychowanków – 257

Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Gminie Ornontowice:

- ilość oddziałów – 28
- ilość uczniów – 628

Awans zawodowy nauczycieli ww. placówek:

- nauczyciele dyplomowani – 53
- nauczyciele mianowani – 18
- nauczyciele początkujący – 11

W uznaniu za szczególny wkład w pracę zawodową i wzorowe wypełnianie obowiązków, Wójt Gminy przyznał nagrody następującym nauczycielom i pracownikom jednostek oświatowych:

- Monika Orłowska-Przybyła
- Bożena Kubica
- Gabriela Smorz
- Malwina Swiaczny
- Joanna Tomczak - pracownik administracji

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dniach 14-16 maja 2024 r.

Tabela 34 - Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Liczba zdających	Średnia [%]		
	Język polski	Matematyka	Język angielski
18 (język polski) 18 (matematyka) 18 (język angielski)	62,00	62,86	57,93

Tabela 35 - Wydarzenia i inne informacje z życia ZS-P

Rodzaj wydarzenia	Nazwa wydarzenia
Konkursy	Ogólnopolski Konkurs „Orzeł Edukacji Wczesnoszkolnej” dla kl. I – III

	Ogólnopolski Konkurs „Moje kosmiczne wakacje” Wojewódzkie Konkursy Przedmiotowe w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025 Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur 2024 r. XXXIII Wojewódzki Konkursu "Młody Chemik" XXI Wojewódzki Konkurs "Duety Chemiczne"
Wystawy/warsztaty	Warsztaty chemiczne w Pałacu Młodzieży w Katowicach Warsztaty fizyczne na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach Warsztaty językowe "Leselust" w Instytucie Goethego w Krakowie
Projekty i granty oraz kampanie i programy edukacyjne	Projekty / granty: - Projekt ministerialny "Szkoła do hymnu", "Szkoła Pamięta" - Międzynarodowy projekt edukacyjny „Kreatywne prace plastyczne" - Projekt Edukacyjny PSSE Tychy "Klub Zdrowego Przedszkolaka" - Projekt Edukacyjny - "Trzymaj formę" - Klasa patronacka e-Twinning "The Greenest Project Ever" - Projekt eTwinning - Warzywno - owocowe inspiracje - Projekt Edukacyjny - "Zdrowie i emocje" - Projekt Edukacyjny Fundacji Orange - " MegaMisje" Innowacje pedagogiczne: Zakodowana kraina przygód Zosi - małej nauczycielki Czytam z klasą lekturki spod chmurki Kim będę w przyszłości? Alfabet opowiadań Cyfrowa podróż z Awatarem Rozwijanie kompetencji emocjonalno - społecznych przy pomocy figurek i klocków LEGO Kreatywne prace plastyczne Witaminki - promowanie zdrowych nawyków żywieniowych Aktiv ist effektiv - aktywny niemiecki Programy edukacyjne: Międzynarodowy Projekt Edukacyjny "Kreatywne Prace Plastyczne" Ogólnopolski Program Edukacyjny „Akademia Bezpiecznego Kubusia Puchatka". Ogólnopolski Program Edukacyjny "Kameleon" Program Antynikotynowy - " Bieg Po zdrowie" Program Profilaktyczny "Smak życia - czyli debata o dopalaczach" Unijny Projekt - Program dla szkół "Szklanka Mleka, Owoce w szkole" Kampanie: Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży Dzień Twórczej Profilaktyki „PAT" Szkoła dostępna dla wszystkich (UNICEF - ASA) Kampania "Czyste powietrze" Kampania społeczna - " Cała Polska czyta dzieciom "
Remonty i modernizacje	Modernizacja oświetlenia w ZS-P Zabudowa klimatyzacji w ZS-P Modernizacja dachu w ZS-P Zakup kserokopiarki do przedszkola Modernizacja placu zabaw przy przedszkolu Monitoring w ZS-P Kompleksowe malowanie małej sali gimnastycznej Utworzenie sali edukacyjnej "Wspólny Mianownik" ze środków Funduszu Pomocy

Wsparciem dla gminnych jednostek oświatowych jest Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych. W 2024 r. realizował swoje zadanie statutowe: żywienie zbiorowe dla uczniów i wychowanków placówek oświatowych na terenie Gminy Ornontowice, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ornontowice. W 2024 r. przygotowano i wydano łącznie 173 497 posiłków (42 674 śniadania, 91 042 obiadów, 39 781 podwieczorków).

IV.10.2. Udzielone dofinansowania

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w formie:

- nauki zawodu (1 młodociany pracownik) - kwota dofinansowania 9 002,23 zł,
- przyuczenia do wykonywania określonej pracy (1 młodociany pracownik) – 4 244,40 zł.

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, tzw. "dotacja podręcznikowa" dla uczniów szkół podstawowych (633 uczniów) – 82 096,26 zł oraz 831,72 zł na obsługę zadania.

Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego, tzw. „dotacja przedszkolna”, dla dzieci, które kończą 5 lat i mniej, uczęszczających do przedszkola publicznego i przedszkola niepublicznego – 840 077,87 zł

- liczba uczniów uwzględniona do naliczenia dotacji na 2024 rok – 215, w tym:
 - przedszkole publiczne – 184
 - przedszkole niepubliczne – 31

Gmina Ornontowice wypłacała dofinansowanie uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego do zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, uczęszczającym do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach (9 uczniów) – 2 895,67 zł.

Gmina Ornontowice otrzymywała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego w związku z uczęszczaniem dzieci z innych gmin (Czerwionka-Leszczyny, Mikołów, Orzesze, Knurów, Łaziska Górne, Katowice) do Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice (9 dzieci) – 51 044,50 zł.

Gmina Ornontowice dokonywała zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego, w związku z uczęszczaniem dzieci zamieszkałych w Ornontowicach do przedszkoli publicznych w innych gminach (1 dziecko) – 3 450,60 zł.

W 2024 r. Gmina Ornontowice dokonała zwrotu dotacji w wysokości 26 842,60 zł za udział dzieci z Gminy Ornontowice do przedszkoli niepublicznych w obcych gminach (Katowice, Zabrze, Orzesze), gdzie uczęszczało 6 dzieci z Ornontowic.

Na podstawie Uchwały Nr XL/343/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Ornontowice dla niepublicznych przedszkoli oraz dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie Gminy Ornontowice oraz trybu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania tej dotacji udzielono dotacji dla Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek NMP NP im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach w wysokości 506 408,78 zł, z czego zostało zwróconych 56 005,18 zł jako zwrot kosztów dotacji za udział dzieci z obcych gmin do ww. Przedszkola.

W Gminie Ornontowice na podstawie Uchwały Nr XXXIX/330/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30.01.2018 r. w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Dofinansowanie żłobkowe” dla rodzin z dziećmi w wieku do lat 3 i uchwał zmieniających - z dofinansowania skorzystali opiekunowie 17 dzieci na łączną kwotę w wysokości 34 250,00 zł.

Gmina pokrywała koszt dowozu dzieci i młodzieży niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych:

- dowożona transportem realizowany przez przewoźników na zlecenie Gminy (16 osób w roku szkolnym 2023/2024 i 18 osób w roku szkolnym 2024/2025) – 344 744,21 zł,
- dowożona indywidualnie przez rodziców/opiekunów na zasadzie zwrotu kosztów (5 osób w roku szkolnym 2023/2024 i 9 osób w roku szkolnym 2024/2025) - 45 643,90 zł.

IV.10.3. Stypendia

Gmina Ornontowice od szeregu lat realizuje program wypłaty stypendiów dla dzieci i młodzieży osiągającej wysokie wyniki w nauce. Stypendia Wójta Gminy Ornontowice realizowane są na podstawie Regulaminu przyjętego uchwałami Rady Gminy Ornontowice dla uczniów w Gminie Ornontowice

oraz studentów zamieszkałych na terenie Gminy Ornontowice. Wnioski o przyznanie stypendium Wójta Gminy Ornontowice specjalnego opiniuje Komisja Weryfikacyjna ds. stypendium.

Tabela 36 – Stypendia w roku szkolnym 2023/2024

Stypendyści	Ilość [osób]	Kwota [zł]
Uczniowie szkoły podstawowej	16	14 400,00
Studenci uczelni wyższych	6	9 000,00
Razem	22	23 400,00

IV.10.4. Oświata powiatowa

Na terenie Gminy Ornontowice mieści się Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach, którego organem prowadzącym jest Powiat Mikołowski. W szkole naukę pobiera 582 uczniów i słuchaczy w 24 oddziałach.

Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach prowadzi również internat dla uczniów szkoły. Na terenie internatu znajduje się także punkt przyjęć dla uchodźców - obywateli Ukrainy.

Kierunki kształcenia:

- Technikum 5-letnie: technik automatyk, technik architektury krajobrazu, technik ekonomista, technik elektryk, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik ogrodnik, technik robót wykończeniowych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik weterynarii,
- Branżowa Szkoła I stopnia 3-letnia: automatyk, elektryk, kucharz, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie oraz klasa wielozawodowa - rzemieślnicza, która kształci w zawodach: fryzjer, piekarz, stolarz, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, tapicer, elektromechanik pojazdów samochodowych, kamieniarz, betoniarz-zbrojarz, blacharz samochodowy, wędliniarz, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter-elektronik, sprzedawca, fotograf, lakiernik, ślusarz, operator obrabiarek skrawających, mechanik-monter maszyn i urządzeń, kowal oraz w innych zawodach, w których uczeń znajdzie praktyczną naukę zawodu.
- Branżowa Szkoła II stopnia: technik elektryk
- Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy: ogrodnik

Wszystkie zawody znajdują się na liście zawodów o znacznym lub umiarkowanym zapotrzebowaniu na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Zespół współpracuje z okolicznymi zakładami pracy w zakresie praktycznej nauki zawodu. Szkoła uczestniczy w międzynarodowych projektach finansowanych w ramach programu Erasmus +, podczas których uczniowie realizują praktyki zawodowe w Hiszpanii, Portugalii i Rumunii nabywając dodatkowe umiejętności zawodowe, a nauczyciele doskonalą swe umiejętności podczas specjalistycznych szkoleń w różnych systemach szkolnictwa, tj. w Hiszpanii, Rumunii, Irlandii, we Włoszech, na Węgrzech i w Malcie.

IV.11. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Ornontowice funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia, którego organem założycielskim jest Gmina Ornontowice. Organem inicjującym i opiniodawczym Gminnego Ośrodka Zdrowia jest Rada Społeczna powołana w dniu 27 sierpnia 2020 r. Uchwałą Nr XX/175/20 Rady Gminy Ornontowice w składzie:

• Marcin Kotyczka	-	Przewodniczący (Wójt Gminy)
• Edyta Nogiec-Karwot	-	Członek (przedstawiciel Wojewody)
• Ryszard Milanowski	-	Członek (Radny Gminy)
• Henryk Nieużyła	-	Członek (Radny Gminy)
• Katarzyna Walczak	-	Członek (Radny Gminy)
• Tadeusz Zientek	-	Członek (Radny Gminy)

W roku 2024 zakończyła się 4-letnia kadencja ww. Rady Społecznej i na mocy Uchwały Nr IV/33/24 Rady Gminy Ornontowice z dnia 31 lipca 2024 roku została powołana nowa Rada Społeczna w składzie:

• Marcin Kotyczka	-	Przewodniczący (Wójt Gminy)
• Edyta Nogiec-Karwot	-	Członek (przedstawiciel Wojewody)
• Beata Drobny	-	Członek (Radny Gminy)
• Ryszard Milanowski	-	Członek (Radny Gminy)
• Alicja Ryt	-	Członek (Radny Gminy)
• Ryszard Zieliński	-	Członek (Radny Gminy)

W roku 2024 Rada Społeczna łącznie obradowała cztery razy. W posiedzeniach brali udział zaproszeni goście w osobach: Zastępcy Wójta Gminy, Skarbnika Gminy, Sekretarza Gminy, Dyrektora GOZ, Główniej Księgowej GOZ oraz Radcy Prawnego. W 2024 roku Rada Społeczna podjęła cztery uchwały, które dotyczyły:

- przedstawienia opinii do przedłożonego rocznego sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia za rok 2023 oraz zawartej w nim propozycji pokrycia straty netto,
- opinii dotyczących zmiany planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia na 2024 rok,
- wydania opinii dotyczącej planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia na rok 2025,
- wydania opinii dotyczącej przyjęcia darowizny.

Ponadto na posiedzeniach Rady Społecznej szeroko omawiane były tematy związane z sytuacją finansową, organizacyjną i bieżącym funkcjonowaniem GOZ, prowadzonymi remontami w budynku GOZ, współpracy z JSW SA. KWK „Budryk”.

W 2024 roku w Gminnym Ośrodku Zdrowia zadeklarowanych było ok. 7 302 osoby do lekarza, 7 112 do pielęgniarki oraz 3 292 do położnej. Udzielono 41 243 porad lekarskich, w tym 38 435 wizyt ambulatoryjnych, 2 701 teleporad oraz 107 wizyt domowych. Pacjentom pediatrycznym udzielono 5 891 wizyt ambulatoryjnych oraz 614 teleporad. Pielęgniarki wykonały łącznie 9 026 procedur, w tym 459 wizyt domowych oraz 1 344 szczepień dzieci. 441 uczniów objęto profilaktyką fluorkową, 83 noworodków znajdowało się pod opieką położnej środowiskowej, która przeprowadziła 474 wizyt domowych i 299 edukacji przedporodowych. Pod opieką pielęgniarki w miejscu nauczania i wychowania znajdowało się codziennie 634 uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. Punkt laboratoryjny przeprowadził 6 608 badań hematologicznych z surowicy krwi. Zrealizowano 822 badań EKG, 643 badań USG i zlecono do wykonania 1 489 zdjęć RTG. Przeprowadzono także 4 304 badań medycyny pracy. Gminny Ośrodek Zdrowia zabezpiecza także pod względem medycznym pracę KWK „Budryk” w dni robocze samodzielnie, a w dni wolne i święta z pomocą zespołu złożonego z lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych działających w ramach umowy podwykonawczej.

IV.12. Komunikacja publiczna

Zadania z zakresu komunikacji publicznej realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

Na terenie Gminy organizatorem komunikacji publicznej jest:

- Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na podstawie podpisanego Porozumienia w sprawie powierzenia G-ZM pełnienia funkcji organizatora zbiorowego z dnia 03.03.2022 r., w ramach którego

obsługiwana są linie nr: 505, 636, 647, 655 i linia K, a praca eksploatacyjna wykonana w 2024 r. na ww. liniach wyniosła 88 658 wzkm, na łączną kwotę 731 824,00 zł,

- Marszałek Województwa Śląskiego na podstawie podpisanej Umowy z dnia 09.02.2024 r., w ramach której obsługiwane są linie nr: 300 i 301, a praca eksploatacyjna wykonana w 2024 r. na ww. liniach wyniosła 10 318,20 wzkm, na łączną kwotę: 165 298,00 zł,
- Gmina Ornontowice jako organizator bezpłatnej komunikacji publicznej pn.: „Bezpłatna komunikacja publiczna” na terenie Gminy Ornontowice i Miasta Orzesze na podstawie podpisanej Umowy z dnia 27.12.2023 r. z Firmą Transportowo-Usługową Karol Drabas oraz Porozumienia Międzygminnego nr 1/2024 z dnia 02.01.2024 r. z Miastem Orzesze. Trasa przejazdu obsługiwana była przez dwa autobusy (BUS nr 1 i BUS nr 2) i obejmowała 10 kursów w dni robocze. Bus nr 2 obsługiwał dodatkowo 5 kursów dziennie na terenie Miasta Orzesze, dojeżdżając do przystanku PKP Orzesze. Komunikacja finansowana była z budżetu Gminy Ornontowice na łączną kwotę 392 487,70 zł, w tym dotacja z Miasta Orzesze w wysokości 24 234,40 zł.

W 2024 r. Gmina Ornontowice pobrała wpływy z tytułu opłat za zatrzymania na przystankach autobusowych, które wyniosły 9 699,60 zł, a środki te przeznaczone są utrzymanie przystanków.

Ponadto Gmina Ornontowice na podstawie zawartej umowy nr WH/2/CRU/2/2024 z dnia 03.01.2024 wykupiła usługi bezpłatnych przejazdów dla uczniów w wieku 7-16 lat, będących mieszkańcami Ornontowic i uczęszczających do szkół poza terenem Gminy Ornontowice. Zakupiony przez Gminę imienny bilet elektroniczny kodowany był w systemie Transport GZM i upoważniał do przejazdu autobusami komunikacji miejskiej na całej sieci ZTM i w całości sfinansowany był z gminnego budżetu na kwotę: 20 706,00 zł.

IV.12.1. CPK – linie kolejowe

W 2024 roku odbywały się kolejne spotkania, dotyczące wyboru konkretnego wariantu trasy. Mimo, iż w chwili obecnej sprawa nie dotyczy terenu Gminy Ornontowice, Wójt Gminy bądź pracownicy Urzędu Gminy systematycznie monitorują sytuację i biorą udział w spotkaniach, na których omawiane są kolejne warianty oraz przedstawiane analizy dotyczące skutków, jakie mogą wynikać dla poszczególnych miejscowości Powiatu Mikołowskiego i ich mieszkańców.

IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

W ramach poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego Gmina Ornontowice uczestniczyła w zakupie sprzętu oraz w wydatkach na bieżące utrzymanie Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach w wysokości 75 828,74 zł, z czego 16 105,91 zł wydano na sprzęt ratowniczy, 5 832,07 zł na zakup oleju napędowego do dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu ratunkowego oraz 53 890,76 zł na wydatki związane z codzienną działalnością OSP w Ornontowicach. Zakupiony został sprzęt ratunkowy oraz sprzęt wyposażenia osobistego strażaków OSP. W 2024 roku został przeprowadzony kompleksowy remont remizy oraz placu manewrowego przy budynku OSP przez KWK „Budryk” w ramach usuwania szkód górniczych.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach liczy 35 członków drużyn-strażaków, w tym: 7 członków zarządu, 3 członków komisji rewizyjnej, 10 członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, 24 strażaków-ratowników, w tym 10 kierowców z uprawnieniami wyjeżdża na akcje ratunkowe. Na wyposażeniu OSP znajdują się dwa samochody ratowniczo-gaśnicze: średni Mercedes Atego i lekki Renault oraz przyczepa dwuosiowa. OSP Ornontowice należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach w 2024 r. interweniowała 72 razy, z czego 5 razy w wyniku pożaru oraz 67 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców Gminy Ornontowice. Druhowie z OSP Ornontowice brali również udział w zabezpieczeniu imprez o charakterze sportowym : „Biegi

Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca” i „Biegowokolarski Rajd Rodzinny w Ornontowicach”.

Państwowa Straż Pożarna w Mikołowie w 2024 r. interweniowała 84 razy, z czego 5 razy w wyniku pożarów i 69 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców Gminy Ornontowice oraz odnotowano 10 fałszywych alarmów.

W 2024 roku na terenie Gminy Ornontowice policja interweniowała 698 razy, w tym 119 interwencji domowych, 35 interwencji wobec obywateli Ukrainy, Rosji, Białorusi, Gruzji oraz 579 interwencji w miejscach publicznych, jak również 51 razy w przestępstwach przeciwko mieniu: kradzieże, kradzieże z włamaniem, kradzież lub kradzież z włamaniem do samochodu, rozboje, niszczenie mienia, uszkodzenie ciała, bójka i pobicia, wypadki w ruchu lądowym oraz przestępczość narkotykowa. Na terenie Gminy policja zanotowała również 236 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu, 112 osoby odwieziono do izby wytrzeźwień lub do miejsc zamieszkania. Na terenie Gminy doszło do 1 wypadku, 65 kolizji, w wyniku czego 1 osoba została ranna. Zatrzymano 52 kierujących będących pod wpływem alkoholu oraz 8 osób pod wpływem innych środków odurzających.

W 2024 r. w aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa w Polsce mieszkańcy Ornontowic zamieścili 86 zgłoszeń. Najczęściej zamieszczane informacje to: przekroczenie prędkości, nieprawidłowe parkowanie, niewłaściwa infrastruktura drogowa, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, zła organizacja ruchu drogowego, dzikie wysypiska śmieci, grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, akty wandalizmu.

IV.14. Kultura i sztuka

W Gminie Ornontowice funkcjonują dwie instytucje kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna, które zgodnie ze swoim statutami prowadzą działania związane z rozwojem i upowszechnianiem szeroko rozumianej kultury i sztuki.

IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji

Zgodnie ze swoim statutem ARTeria jest organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych w Ornontowicach. Podejmujemy większą ilość przedsięwzięć, do realizacji których bezpośrednio zaangażowani są pracownicy oraz grupy prowadzące działalność kulturalną.

ARTeria jest miejscem cyklicznych spotkań i różnego rodzaju wydarzeń organizowanych przez wiele grup społecznych oraz jednostki oświatowe działające na terenie Ornontowic. Każde z organizowanych przez instytucje i organizacje przedsięwzięć odbywa się ze wsparciem pracowników ARTerii.

Jedną z największych zorganizowanych imprez plenerowych w 2024 roku były Dni Ornontowic z Dniem Dziecka, które zostały zorganizowane 25 maja. Inne to Półmetek wakacji z kinem plenerowym i Piana Party (3 sierpnia), spotkanie z Mikołajem (6 grudnia) oraz Jarmark Bożonarodzeniowy (7 grudnia).

W ramach wsparcia działalności grup i organizacji Arteria wsparła m.in. organizację jubileuszy: 40-lecia założenia Chóru „Jutrzenka” (28 stycznia) oraz 70-lecia Koła Gospodyń Wiejskich (14 września).

„To i Owo” to inicjatywa, w której ARTeria wychodzi naprzeciw rodzicom marzącym o wolnym piątkowym popołudniu. Raz w miesiącu, w okresie szkolnym organizowane są zajęcia połączone z spektaklem filmowym. Począwszy od 2017 roku prowadzone są autorskie warsztaty rozwijające u dzieci kreatywność, pod nazwą PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii. Wyjątkowym wydarzeniem wakacji była organizacja półkolonii teatralnych w ARTerii (12-24 sierpnia), którego finałem był spektakl teatralny dla rodzin uczestników oraz mieszkańców Ornontowic. Udział w półkoloniach wzięło 29 osób w wieku 8-11 lat. W ramach oferty dla mam z dziećmi odbywały się zajęcia: ARTeryjne Kreatywne Zabawy - 34 spotkania w 2024 roku. Edukacja kulturalna dla dzieci, to także cykl bezpłatnych spotkań z muzykami z Filharmonii Śląskiej dla ornontowickich jednostek oświatowych. W 2024 roku ARTeria podjęła próbę powrotu do organizacji imprez biletowanych w formie spektakli dla dzieci. Odbyło się 9 spektakli, na które sprzedaliśmy ponad 870

biletów. W związku z promocją śląskiego dziedzictwa w pierwszym półroczu zorganizowano kolejną edycję Konkursu na „Babę Wielkanocną” – jako promocję dziedzictwa kulinarnego (25 marca). Natomiast druga połowa roku związana była z organizacją „Śląskiego listopada”. To inicjatywa łącząca ARTerię, KGW oraz Radę Rodziców przedszkola, podczas której zostały zorganizowane warsztaty pokazujące dziedzictwo zachowane w formie haftów, szkubania pierza, gwary czy wspólnego pieczenia ciastek oraz zajęcia z EtnoDesignu, w których dzieci bazując na dawnych śląskich haftach uczyły się współczesnej sztuki projektowania. VI Śląski Tabor (26-28 lipca) w Ornontowicach to ważne w regionie spotkanie integrujące środowiska osób chcących zachować śląskie tradycje związane z wspólnym śpiewem, muzykowaniem i tańcem. Projekt organizowany wspólnie z grupą Śląsk Folkowy, wpisuje się w nurt inspirowany przez Węgierskie Domy Tańca i ma na celu kultywowanie tradycji śląskich oraz ich zachowanie dla przyszłych pokoleń. Promowanie dziedzictwa kulturowego w nowoczesny sposób to specjalność ARTerii, stąd organizacja projektu „Makotka od Nowa. Wczoraj w kuchni dziś w przestrzeni”. Celem tego działania, było pochylenie się nad śląskim dziedzictwem, zainspirowanie się dawnymi zdobieniami i stworzeniem współczesnych wersji makatek, z których została stworzona wystawa plenerowa, seria plakatów oraz kolekcja roll-upów w dniu 16 października.

Wsparcie ARTerii otrzymały także organizowane przez Towarzystwo Miłośników Ornontowic takie wydarzenia jak: Rocznicą Tragedii Górnośląskiej (25 lutego) oraz oddanie hołdu śląskim policjantom pomordowanym przez NKWD (15 września)

Z oferty zajęć stałych w ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach, skorzystała następująca ilość osób:

Tabela 37 – ARTeria – cykliczne zajęcia stałe

Zajęcia indywidualne prowadzone w ramach ogniska muzycznego:	
nauka gry na instrumentach klawiszowych	19 osób
nauka gry na gitarze	9 osób
nauka śpiewu	3 osób
Zajęcia grupowe prowadzone w ramach wspierania aktywności twórczej:	
zajęcia plastyczne	21 osób
zajęcia ceramiczne	20 osób
zajęcia teatralne	10 osób
nauka gry na ukulele realizowana przez firmę zewnętrzną	18 osób
Suma:	100 osób

Przy ARTerii CKiP działają:

- Towarzystwo Miłośników Ornontowic
- Chór „Jutrzenka”,
- Zespół folklorystyczny „Marzanki”
- Kapela Podwórkowa „Śląskie Bajery”
- Wolontariusze Aktywni.ART

ARTeria udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia dla następujących grup, działających na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice, systematycznie wspierając te organizacje:

- Koło Gospodyń Wiejskich
- Teatr „Naumiony”
- Fundacja Szafa Gra
- GKS Gwarek
- OSP Ornontowice
- Klub Emeryta
- Rada Seniorów Gminy Ornontowice
- Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy
- Związek Hodowców Gołębi

- Uniwersytet Trzeciego Wieku

Kontynuowana jest współpraca z szkołami tańca. Efektem pracy Szkoły Tańca TEAM Ornontowice jest udział dziecięcych, młodzieżowych i dorosłych par tanecznych w zawodach regionalnych, ogólnopolski i krajowych. Warto w tym miejscu zauważyć, iż podopieczni szkoły coraz częściej zdobywają medale i wyróżnienia w znaczących turniejach tanecznych.

Współpraca z Teatrem „Naumiony” oraz Fundacją Szafa Gra polega głównie na nieodpłatnym udzielaniu sali widowiskowej na potrzeby ważnych prób oraz wystawianych przez ww. Teatr spektakli. We wrześniu 2024 roku miała miejsce premiera kolejnego spektaklu teatru pod tytułem „Bajtle”.

W 2023 roku, w ramach wsparcia inicjatyw mieszkańców, ARTeria udzieliła osobowości prawnej w celu realizacji projektu *(NIE)WIDZIALNE, który otrzymał* dofinansowanie z konkursu „Seniorzy w Akcji” organizowanego przez Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę”. Realizowane w nim działania wspierają integrację i aktywizację kobiet w różnym wieku. Projekt zakończył się wystawą fotografii 4 czerwca 2024r.

Senioriadę organizowaną przez Radę Seniorów Gminy Ornontowice, ARTeria wsparła nie tylko w formie organizacyjnej, ale również przez udzielenie osobowości prawnej, aby rada mogła pozyskać środki finansowe na organizację swojego wydarzenia w formie projektu „Aktywni razem”.

W 2024 roku pozyskano następujące środki zewnętrzne:

- 20 000,00 zł na realizację projektu „Śląski Tabor w Ornontowicach”, z Programu Rządowego: Kultura Ludowa i Tradycyjna, finansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 43 000,00 zł na realizację projektu „Makotka od nowa. Kiedyś w kuchni dziś w przestrzeni”, z programu EtnoPolska - edycja 2024, ze środków finansowych Narodowego Centrum Kultury,
- 45 000,00 zł na realizację półkolonii teatralnych dla dzieci w ramach projektu „Gdzie jest skarb?”, z programu „LATO W TEATRZE 2024” Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego, finansowanego ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 1 600,00 zł na realizację projektu „Aktywni razem”, z programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna

Realizacja podejmowanych działań w zakresie czytelnictwa przez Gminną Bibliotekę Publiczną:

- gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i ochrona zbiorów bibliotecznych (książki, audiobooki, prasa, gry planszowe),
- obsługa wypożyczalni za pośrednictwem systemu bibliotecznego MAK+ - wypożyczenia, zwroty, prolongaty, rezerwacje,
- zapewnienie czytelnikom bezpłatnego dostępu do ebooków, audiobooków na platformie Legimi, w ramach Porozumienia o zakupie dostępu do usługi Legimi zawartego z Biblioteką Śląską w Katowicach,
- organizacja tematycznych spotkań czytelniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztatów, akcji czytelniczych, konkursów literackich, wystaw z wykorzystaniem dostępnych zbiorów i zasobów technologicznych,
- realizacja projektu "Mała książka - wielki człowiek" – akcja czytelnicza dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowana we współpracy z Instytutem Książki w Krakowie (6. i 7. edycja),
- informacja o zbiorach oraz promocja działań czytelniczych na miejscu oraz w środkach masowego przekazu (Internet, prasa),
- „Biblioteczna Akademia Malucha” - comiesięczne spotkania czytelnicze promujące książkę dziecięcą, organizowane dla grup przedszkolnych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice i Katolickiego Niepublicznego Przedszkola im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach,
- „Ferie z Biblioteką” – 4 warsztaty dla dzieci i młodzieży,

- „CzytaMY Dzieciom” – przedstawiciele różnych zawodów, instytucji, organizacji z Ornontowic czytali bajki dzieciom,
- XXI Ogólnopolski Tydzień Bibliotek pod hasłem „Biblioteka – miejsce na czasie” – warsztaty czytelnicze dla przedszkolaków i uczniów, warsztaty szycia na maszynie odtulaczy na książki, twórcze warsztaty rękodzieła dla dzieci, warsztaty książkowe z Tu Czytamy, konkurs Książkowa Niespodzianka,
- konkurs internetowy: „Ulubiona książka mojego dzieciństwa”,
- Twórcze warsztaty dla dzieci: „Prezent dla mamy” i „Prezent dla taty”,
- „Wakacje pełne kolorów”- zapewnienie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w formie warsztatów i zajęć animacyjnych,
- Narodowe Czytanie „Kordian” Juliusza Słowackiego: fragmenty lektury czytały osoby związane z Radą Seniorów Gminy Ornontowice i emerytowane nauczycielki,
- Wernisaż i Wystawa Fotograficzna „Ornontowickie migawki – kiedyś i dziś” w ramach współpracy partnerskiej z Joanną Sodzawiczny, Agnieszką Adamek i Joanną Zajusz
- Jesienne Spotkania z Książką pt. “Rodzina Obrabków w akcji!” – 11 spotkań czytelniczych dla uczniów klas I-III Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice, zrealizowanych na podstawie serii książek dla dzieci Wydawnictwa Zakamarki,
- „Krasnal w krzywej czapce „ - bezpłatne warsztaty książkowe dla przedszkolaków w ramach kampanii „Mała książka – wielki człowiek”,
- Warsztaty Świąteczne w Bibliotece: dla grupy osób niepełnosprawnych, dla dzieci oraz dla młodzieży/dorosłych – świąteczne choinki, aniołki.

IV.15. Sport, turystyka i rekreacja

IV.15.1. Infrastruktura sportowa

Na terenie Gminy Ornontowice znajduje się następująca infrastruktura sportowo-rekreacyjna:

- boisko do piłki nożnej przy ul. Zwycięstwa 7b wraz budynkiem i zapleczem sanitarno-szatniowo-administracyjnym,
- boiska treningowe przy ul. Klasztornej,
- boisko trawiaste przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych przy ul. Dworcowej 1,
- dwa kompleksy sportowe „Moje Boisko – ORLIK 2012” przy ul. Akacyjowej 1a i przy ul. Okrężnej 6 (w skład każdego z obiektów wchodzi: boisko do piłki nożnej z nawierzchnią syntetyczną, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, w skład którego wchodzi boisko do koszykówki i siatkówki oraz budynek socjalno-szatniowy).
- Pumptrack przy ul. Słonecznej,
- boisko sportowe przy ul. Świerkowej,
- boisko wielofunkcyjne o nawierzchni syntetycznej i dwa place zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym,
- cztery place zabaw usytuowane przy ulicach: Akacyjowej o nazwie „Akacjówka”, Chudowskiej o nazwie „Dolinka”, Jasnej o nazwie „Kubusia Puchatka” oraz Żabik o nazwie „Wesołej Żabki”,
- cztery ogólnodostępne siłownie plenerowe zlokalizowane w sąsiedztwie kompleksów boisk „Moje boisko – ORLIK 2012” przy ul. Akacyjowej oraz Okrężnej oraz przy ul. Świerkowej i na terenie stadionu sportowego przy ul. Zwycięstwa 7b,
- kompleks Bulodrom - usytuowany w rejonie Parku Gminnego, składający się z: boiska do gry w bule, siłowni plenerowej, placu zabaw, minigolfa i kręgielni,
- sieć tras rowerowych powstałych w ramach projektu „Sieć tras rowerowych na terenie Powiatu Mikołowskiego – infrastruktura aktywnych form turystyki”. Na przebiegu tras usytuowane są 4 wiaty przy ulicach: Zachodniej, Orzeskiej, Chudowskiej oraz Okrężnej,
- zabytkowy Park Gminny z Amfiteatrem Parkowym wraz z ogólnodostępnym placem zabaw,

- park tematyczny „Świątynia Dumania – Park Archanioła” im. Księdza Jerzego Kiełbasy,
- Zielona Strefa Relaksu wraz z mini-tężnią solankową na terenie Parku Gminnego,
- zestaw street workout „Fit-Park” przy ul. Żabik,
- zestaw street workout „Strong-Park Orna” przy ul. Akacyjowej,
- stacja naprawy rowerów oraz ławka solarna usytuowana w rejonie Parku Gminnego.

IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa

Na terenie Gminy funkcjonuje Górniczy Klub Sportowy "Gwarek". Działalność klubu współfinansowana jest m.in. z budżetu Gminy Ornontowice w ramach udzielonej dotacji na realizację projektu z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice.

GKS „Gwarek” w 2024 roku liczył ok. 240 zawodników we wszystkich seniorskich, młodzieżowych i dziecięcych sekcjach sportowych. W ramach klubu GKS „Gwarek” w 2024 roku funkcjonowały:

- sekcja piłkarska: I drużyna seniorska - 29 osób oraz II drużyna seniorska - 32 osoby,
- sekcja tenisa stołowego: zawodnicy z licencją PZTS – 11 osób.

Gmina Ornontowice należy do Programu Klubu Kibiców Śląskich Miast na mocy umowy partnerskiej z Górnikiem Zabrze w celu integracji mieszkańców Gminy w zakresie sportu, a zwłaszcza wydarzeń związanych z piłką nożną i promocją zdrowego trybu życia. W ramach tej współpracy Gmina Ornontowice ma możliwość wspólnie organizować imprezy sportowe, rekreacyjne i rozrywkowe oraz zapraszać na spotkania przedstawicieli klubu Górnika Zabrze do szkół i przedszkoli. Dzięki współpracy promowana jest Gmina Ornontowice na meczach piłkarskich Ekstraklasy z możliwością uczestniczenia w nich najmłodszych adeptów piłki nożnej oraz mieszkańców Gminy.

W ramach wspierania aktywnego trybu życia mieszkańców Ornontowic, w 2024 roku organizowane były cykliczne zajęcia „Akademia biegania” prowadzone przez profesjonalnych trenerów. W okresie marzec-grudzień odbyło się 30 treningów, a średnia osób uczestniczących w treningu wynosiła ok. 10 osób.

W 2024 roku Gmina Ornontowice zorganizowała następujące zawody sportowe:

- 26.03.2024 r. został zorganizowany turniej skata o Puchar Wójta Gminy Ornontowice. Łączna liczba uczestników wyniosła 10 osób,
- 21.09.2024 r. zostały zorganizowane Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca. Łączna ilość uczestników wyniosła 169 osób,
- 21-27.09.2024 r. Gmina wzięła udział w XXIX Sportowym Turnieju Miast i Gmin (STMiG). Łączna ilość uczestników wyniosła 1693 osób. Udział w STMiG odbył się przy współpracy Gminy Ornontowice wraz z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Gminie Ornontowice, GKS Gwarek Ornontowice, Szkołą Tańca TEAM Ornontowice oraz Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach. Dzięki wspólnym staraniom i zaangażowaniu Gmina Ornontowice zajęła II miejsce w klasyfikacji generalnej STMiG w swojej kategorii (Grupa II - od 5 do 7,5 tys. mieszkańców).
- 18-22.11.2024 r. z okazji zajęcia II miejsca w XXIX Sportowym Turnieju Miast i Gmin (STMiG) został zorganizowany piknik sportowo-rekreacyjny pn. „Sportowa rekreacja aktywną integracją” w ramach którego zostały zorganizowane liczne zawody sportowe w których udział wzięło 221 osób.

IV.15.3. Nagrody sportowe

W oparciu o Uchwałę Nr LIII/450/23 Rady Gminy Ornontowice z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie nagród i wyróżnień Wójta Gminy Ornontowice za osiągnięte wyniki sportowe oraz osiągnięcia w działalności sportowej Komisja Weryfikacyjna ds. przyznawania nagród sportowych weryfikuje złożone wnioski i przyznaje nagrody sportowe.

W 2024 roku zostało przyznane 73 nagrody dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe oraz osiągnięcia w działalności sportowej na łączną kwotę w wysokości 121 670,00 zł.

IV.16. Promocja Gminy

Działania informacyjno-promocyjne skupiają się przede wszystkim na przekazywaniu informacji o działalności Gminy i promowaniu jej pozytywnego wizerunku za pomocą środków masowego przekazu:

- portal gminy: www.ornontowice.pl,
- Biuletyn Informacji Publicznej: www.bip.ornontowice.pl,
- kanał YouTube: www.youtube.com/user/GminaOrnontowice,
- Facebook: www.facebook.com/Ornontowice,
- miesięcznik samorządowy „Głos Ornontowic”,
- tablice informacyjne zlokalizowane w siedzibie Urzędu Gminy oraz na terenie Gminy (gabloty przystankowe).

W ramach wykonywanych czynności realizowano m.in. działania:

- redagowanie oraz kolportaż trzynastu numerów miesięcznika samorządowego „Głos Ornontowic”, (jedno wydanie specjalne – podsumowanie kadencji 2018-2024), w tym pozyskiwanie potencjalnych reklamodawców: w 2024 r. przychód z reklam umieszczanych w „Głosie Ornontowic” wyniósł 11 715,09 zł,
- współpraca z redakcją miesięcznika „Nasza Gazeta”, w ramach której Urząd Gminy co miesiąc przygotowuje materiały do publikacji (1 strona A3),
- współpraca z Powiatem Mikołowskim w zakresie przygotowywania wspólnego plakatu wydarzeń i imprez kulturalnych i sportowych na dany miesiąc,
- współpraca z innymi urzędami, instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami i jednostkami organizacyjnymi (np. ZUS, KRUS, ARiMR, Urząd Skarbowy, Urząd Statystyczny, Śląska Organizacja Turystyczna, Ministerstwa, Starostwo Powiatowe w Mikołowie, urzędy okolicznych gmin, Śląski Ogród Botaniczny, itp.), mająca na celu pomoc ww. instytucjom w dotarciu z ważnymi informacjami do jak największej liczby osób,
- przygotowanie spotkań Wójta Gminy z mieszkańcami (10.01, 05.06, 09.10),
- zakup, kolportaż i ewidencja gadżetów promocyjnych,
- opracowywanie materiałów promocyjnych (plakatów, ulotek, zaproszeń, dyplomów, itp.),
- realizacja różnych działań mających wpływ na pozytywny odbiór i wizerunek Gminy Ornontowice.

W trakcie roku Gmina Ornontowice oraz poszczególne jednostki, instytucje i stowarzyszenia organizowały lub współorganizowały liczne imprezy, spotkania i wydarzenia.

Tabela 38 – Wydarzenia i imprezy kulturalno-sportowe w 2024 roku

Lp.	Nazwa wydarzenia	Data
1.	33. Finał WOŚP (ZS-P)	28.01
2.	40-lecie Chóru Jutrzenka połączone z koncertem kolęd	28.01
3.	Ferie z ARTerią (ARTeria)	29.01-09.02
4.	Ferie z Biblioteką (GBP)	29.01-09.02
5.	Spotkania w ramach projektu (NIE)WIDZIALNE (ARTeria)	Luty-czerwiec
6.	Uroczystość upamiętniająca ofiary Tragedii Górnośląskiej (TMO)	25.02
7.	Wystawa w ARTerii w z okazji 30-lecia wydobywania w KWK Budryk	02.03
8.	Gmina Ornontowice partnerem społecznym meczu: Górnik Zabrze - Lech Poznań	09.03
9.	II Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego TEAM Ornontowice o Puchar Wójta Gminy Ornontowice	16.03
10.	Zebranie Sprawozdawcze OSP Ornontowice	16.03
11.	VIII Konkurs na Najlepszą Babę Wielkanocną (ARTeria)	25.03
12.	17. Turniej finałowy o tytuł „Skatowego Mistrza Gminy Ornontowice”	26.03

13.	Warsztaty Śpiewacze Chóru Jutrzenka	19-21.04
14.	Trash Challenge 5 i Dzień Ziemi	20-27.04
15.	I Sesja Rady Gminy Ornontowice IX kadencji	07.05
16.	XXI Ogólnopolski Tydzień Bibliotek (GBP)	08-15.05
17.	Zespół Porozumiewawczy dla oceny eksploatacji górniczej na terenie Gminy Ornontowice	16.05
18.	Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze GKS Gwarek Ornontowice	16.05
19.	II Piknik Pszczelarski (RSP)	18.05
20.	Festyn z okazji Dni Ornontowic (ARTeria)	25.05
21.	Spotkanie władarzy gmin Powiatu Mikołowskiego G-6 w Ornontowicach	28.05
22.	Spotkania i warsztaty w ramach projektu „Makotka od nowa” (ARTeria)	Czerwiec-październik
23.	Dzień Twórczej Profilaktyki PAT (ZS-P)	04.06
24.	Piknik rodzinny "Eksploracja kolorów" (ZS-P)	08.06
25.	Gala Taneczna Szkoły Tańca TEAM Ornontowice	15.06
26.	Wręczenie Statuetek „Ornontowickie Bzy”	20.06
27.	Gala Taneczna Klubu Sportowego StandART	21.06
28.	Wakacje pełne kolorów (GBP)	Lipiec-sierpień
29.	PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii (ARTeria)	Lipiec
30.	Obóz szkoleniowy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych im. druha Sławomira Bijaka w Węgierskiej Górze	01-13.07
31.	Wyjazd na kolonie dzieci ze Świątlicy Profilaktyczno-Wychowawczej (GOPS)	16-25.07
32.	VII Śląski Tabor w Ornontowicach (ARTeria)	26-28.07
33.	Lato w Teatrze – półkolonie artystyczne (ARTeria)	Sierpień
34.	Piknikowe inspiracje w Parku Gminnym - domowe pasty kanapkowe dla każdego (KGW)	18.08
35.	Narodowe Czytanie „Kordiana” Juliusza Słowackiego (GBP)	06.09
36.	20-lecie reaktywacji Teatru Naumiony oraz 10-lecie Fundacji "Szafa Gra"	07.09
37.	Festyn parafialny „Parafiada pod Skrzydłami”	08.09
38.	NOCnik 3 – nocna gra terenowa dla dorosłych	13.09
39.	Jubileusz 70-lecia Koła Gospodyń Wiejskich	14.09
40.	Msza św. Dożynkowa	14.09
41.	Udział w XXX Sportowym Turnieju Miast i Gmin	21-27.09
42.	Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca	21.09
43.	II Ornontowicka Senioriada – Aktywni Razem (Rada Seniorów, Klub Emeryta)	24.09-16.10
44.	Turniej Unihokeja o Puchar Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego (ZS-P)	24.09
45.	Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Ornontowice	25.09
46.	Turniej Skata o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice	26.09
47.	Wystawa „Ornontowickie Migawki – kiedyś i dziś” (GBP)	Październik-listopad
48.	Zawodnicy Górnika Zabrze z wizytą w Ornontowicach	30.10
49.	Udział ZS-P i Gwarek Ornontowice w akcji "Szlachetna Paczka"	Listopad-grudzień
50.	Gmina Ornontowice partnerem społecznym meczu: Górnik Zabrze - Jagiellonia Białystok	03.11
51.	Podsumowanie sezonu lotowego 2024 gołębi pocztowych ornontowickich hodowców	09.11
52.	"Niepodległa do hymnu" - śpiewanie hymnu w Parku Gminnym	11.11
53.	Uroczystość wręczenia stypendiów Wójta Gminy Ornontowice dla uczniów i studentów	13.11
54.	Obchody Świętej Cecylii (Chór Jutrzenka)	23.11

55.	Warsztaty Świąteczne w Bibliotece (GBP)	25.11-10.12
56.	Realizacja projektu „Niepełnosprawni też potrafią” (GOPS)	Grudzień
57.	Akcja „Święta w pudełku po butach” (GOPS)	Grudzień
58.	Obchody Dnia Górnika - Barbórka	04.12
59.	Spotkanie z Mikołajem (ARTeria)	06.12
60.	Ornontowski Jarmark Bożonarodzeniowy (ARTeria, ZS-P)	07.12

W 2024 r. Gmina Ornontowice włączała się w różnego rodzaju inicjatywy i wydarzenia zewnętrzne, m.in.:

- obchody rocznicy Tragedii Górnośląskiej oraz Zbrodni Katyńskiej,
- XXX Sportowy Turniej Miast i Gmin,
- jubileusz 100-lecia szkolnictwa zawodowego w Mikołowie,
- X Radiozłot organizowany przez Mikołowski Klub Krótkofalowców SP9PKS,
- jubileusz 30-lecia wydobywania węgla w KWK Budryk.

W 2024 r. swoje jubileusze obchodziły ornontowickie organizacje:

- 40-lecie Chóru Jutrzenka,
- 20-lecie reaktywacji Teatru Naumiony oraz 10-lecie Fundacji „Szafa Gra”,
- 70-lecie Koła Gospodyń Wiejskich.

W 2024 roku Wójt Gminy Ornontowice objął Honorowym Patronatem 2 wydarzenia.

Tabela 39 – Patronat Honorowy Wójta Gminy Ornontowice

Lp.	Przedsięwzięcie objęte Honorowym Patronatem Wójta Gminy Ornontowice	Wnioskujący o Patronat	Opis/termin
1.	Śpiewanie Hymnu w Ornontowicach	Joanna Sodzawiczny	11.11.2024 r.
2.	XXIV Edycja Szlachetnej Paczki, Wielki Finał (Weekend Cudów) Szlachetnej Paczki, Rejon Czerwionka-Leszczyny, Ornontowice, Orzesze	Stowarzyszenie WIOSNA projekt Szlachetna Paczka Rejon Czerwionka-Leszczyny, Ornontowice, Orzesze	Październik 2024 - czerwiec 2025 Finał akcji: 13-15.12.2024 r.

IV.17. Samorządowe laury „Ornontowickie Bzy”

Statuetka „ORNONTOWICKIE BZY” została przyjęta Uchwałą Nr XXXVIII/241/05 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 maja 2005 roku (z późn. zm.). Zgodnie z treścią ww. Uchwały, w ramach działań promujących Gminę, kierując się potrzebą symbolicznego wyrażenia wdzięczności osobom, które swoim działaniem zawodowym lub społecznym w znaczący sposób zasłużyły się społeczności Gminy i jej rozwojowi, dla uświetnienia jubileuszu 700-lecia Ornontowic ustanowiono wyróżnienie honorowe w formie statuetki o nazwie „Ornontowickie Bzy”. Statuetka wzorowana jest na podobieństwo gałązki bzu z liśćmi i kwiatem, a wraz z herbem Gminy Ornontowice oraz nazwą statuetki stanowi jedną część, osadzoną na drewnianym postumencie. Wyróżnienie jest przyznawane co roku w 3 kategoriach: Działalność Społeczna, Dla Ornontowic, Przedsiębiorczy i Operatywni. Wyboru laureatów dokonuje Kapituła, powołana zarządzeniem Wójta Gminy. Łącznie, w latach 2005-2023 przyznano dotychczas 111 statuetek.

W 2024 r. członkowie Kapituły dokonali wyboru 4 laureatów statuetki „Ornontowickie Bzy 2024” spośród 9 złożonych wniosków. Statuetki otrzymali:

- 1 statuetka w kategorii „Działalność Społeczna” - Wspólnota Hospicyjna przy Parafii w Ornontowicach,
- 2 statuetki w kategorii „Dla Ornontowic” - Tadeusz Zientek oraz Szkoła Tańca TEAM Ornontowice,
- 1 statuetka w kategorii „Przedsiębiorczy i Operatywni” - Rzymski Dariusz „MERC-LUX”.

IV.18. Organizacje i stowarzyszenia

Gmina Ornontowice jest członkiem następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach,
- Lokalna Grupa Działania "Ziemia Pszczyńska" w Pszczynie,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego w Gliwicach,
- Śląska Organizacja Turystyczna w Katowicach,
- Centrum Aktywności Społecznej w Mikołowie.

IV.19. Przedsiębiorczość

Gmina Ornontowice tworzy korzystne warunki rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz jest przyjazna przedsiębiorcom. Bazą danych, z której można czerpać informacje o przedsiębiorczości jest Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzona w systemie teleinformatycznym i nadzorowana przez Ministerstwo Rozwoju.

Według stanu na 31.12.2024 r. w Gminie Ornontowice były 240 podmioty zarejestrowane przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków CEIDG-1 w systemie CEIDG w roku 2024 wyniosła 108.

Wśród największych zakładów produkcyjnych prowadzących działalność na terenie Gminy Ornontowice należy wymienić Jastrzębską Spółkę Węglową SA. KWK „Budryk”. Na terenie gminy dominują mikroprzedsiębiorstwa, w których znajdują zatrudnienie mieszkańcy Gminy oraz osoby spoza Gminy Ornontowice. Na terenie Ornontowic swój oddział posiada także Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy.

V. Podsumowanie

Rok 2024 był dla Gminy Ornontowice okresem dynamicznego rozwoju i wyjątkowej pracy na rzecz poprawy jakości życia Mieszkańców. Realizacja zaplanowanych inwestycji, rozwój infrastruktury, troska o środowisko oraz działania na rzecz edukacji, kultury i integracji społecznej przyczyniły się do dalszego wzmocnienia lokalnej wspólnoty.

Dzięki zaangażowaniu pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych oraz aktywności mieszkańców, organizacji społecznych i partnerów zewnętrznych możliwe było skuteczne wdrażanie projektów zrównoważonego rozwoju – za co wszystkim zainteresowanym serdecznie dziękuję.

Nie zwalniamy jednak tempa! Patrzymy w przyszłość, gdzie Gmina Ornontowice pozostaje zdeterminowana, aby kontynuować przyjęty kierunek harmonijnego rozwoju. Już dziś – dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym – możliwe jest rozpoczęcie lub kontynuacja wielu kluczowych projektów, m.in. budowa ronda przy skrzyżowaniu dróg powiatowych (ul. Zwycięstwa z ul. Zamkową), realizacja programu Słoneczna Gmina Ornontowice III (montaż kolejnych instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła i magazynów energii dla mieszkańców Ornontowic), a także poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Gminy, dzięki czemu zostanie zmodernizowany gminny budynek oddany w całości do użytku w 2001 roku.

Jestem przekonany, że 2025 rok przyniesie realizację zamierzonych celów i pozwoli nam wspólnie uczynić Ornontowice miejscem, z którego wszyscy będziemy jeszcze bardziej dumni. Niemniej kolejny raz proszę Państwa o przychylność i wyrozumiałość, aby wykonać kolejny odważny krok, ukierunkowany na realizację wizji utworzenia z naszej małej Ojczyzny „Przyjaznego miejsca do rozwoju”.

Z wyrazami szacunku

Marcin Kotyczka
Wójt Gminy Ornontowice